

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 400 d broj 740

A full-page illustration of a cowboy, Mark Zorro, seen from behind. He is wearing a brown hat, a green shirt, and yellow chaps. He is riding a brown horse and holding a revolver high in his right hand, with a cloud of smoke coming from the barrel. In the background, there are silhouettes of other riders on horseback against a hazy, mountainous landscape.

Mark Zorro: **NAPAD**
NA RIO GRANDE



Mark Zorro:

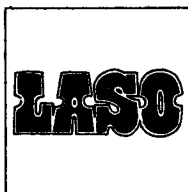
NAPAD NA RIO GRANDE





**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK predsjednik
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) –
OOUR Informativno-revijalna izdanja (v. d.
direktora Božidar Radman)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb,
Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)
Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija
i OOUR TM



Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić

Mark Zorro: Napad na Rio Grande
Naslov originala: Ueberfall am Rio Grande
Copyright: VPA
Rezencija: Zorislav Uglien
Prijevod: Juraj Bujan
Laso broj 740 izlazi 18. 12. 1987.
u nakladi od 67.000 primjaka.

I

Žestoka vrućina pritisla je Sierra Blancu, gradić podno planine Quitman, udaljeno šezdesetak kilometara od El Pasa.

Okupljeni oko starog šerifovog zamjenika Tobea Webba, ljudi su se zagledali prema jugozapadu.

Iz šipražja pokraj Rio Grandea dolazila je grupa jahača, što se samo nejasno mogla razabrati u snažnom treperenju zraka. Ljudi su ipak mogli vidjeti da jahači nose visoke sombrere, a preko prsiju redenike sa svjetlucavim mjedenim mecima.

— Meksički odmetnici — promrmlja stari šerifov zamjenik, skine šešir i rukom prođe po svijetloj sijedoj kosi. — Trista mu gromova!

Jahači su se brzo približavali. Gusti oblak prašine što su ga podizali njihovi konji prekrivao je suprotno grmlje, kaktuse, drveće i vulkanske stijene.

Nekoliko žena s malenom

djecom nestalo je u kućama od nepečene bijele glinene opeke.

— Što je? — zapita pogrbljeni nekadašnji general Horace Bancroft i iskašlje se.

Kratkovidan, žmirkao je prema zapadu, oslanjajući se o štap. Ne zna se je li na suncu jače svjetlucala srebrna kosa generala Bancrofta ili bijeli zidovi kuća.

Na drugoj strani ulice ispred saluna podizala se na prste Pearl Fair. Vlasnik saluna Tuttle, trgovac, brijač i vlasnik staje Meksikanac stajali su na ulici i pogledavali prema jahačima.

Ubrzo su se mogla razabrati lanena odijela jahača i čupave brade na licima. U rukama su držali vinčesterke i odjednom zapucali.

Meci su zviždali iznad krovova kuća. Neko prestrašeno dijete zaplače. Jedna žena je psovala. Muškarci se raštrkaše, potraživši zaklon u kućama.

Jahači su galopom tjeroali konje i uletjeli u grad. Vikali su i neprestano pucali u zrak.

Brijač je starog šerifovog zamjenika povukao u ured. Nekadašnji general je pošao za njima i zalupio vratima.

— Prokleti odmetnici! — zagunda umirovljeni general. — Trebalo ih je već davno istrijebiti! Pošao je prema malenom prozoru, štapom udario o pod i žmirkajući pogledao napolje.

Serifov zamjenik se neodlučno ogledavao po skromno uređenoj prostoriji s namještajem od grubih dasaka. Prostorija je služila i kao zatvor.

I nadalje pucajući, jahači su zaustavili konje ispred saluna i sjahali. Odmetnici čupavih brada psovali su na španjolskom i iz dugačkih revolvera pucali u zrak.

— Generale, odmaknite se! — poviče brijač.

— Već sam često stajao na kiši metaka! — odvrati general, žmirkao je i očigledno nije jasno vidio što se sve događa na ulici.

— Bez obzira na to, odmaknite se! — ljutito će brijač. — Ili mislite da će mi činiti zadovoljstvo budem li vas ponovno morao liječiti.

Horace Bancroft se povuče i podupre o štap. Bio je zapravo visoki muškarac, no zbog pogrbljenog držanja či-

nio se nižim. Imao je usko lice i nosio kratku bradu koja mu je, baš kao i oči, neprestano podrhtavala.

Odmetnici s vikom nahrupе u salun. Gusta prašina prekrila je ulicu i zastrla kuće.

Stari šerifov zamjenik priđe prozoru, osluškujući viku, te počne brojiti konje na drugoj strani ulice.

— Šesnaest — reče na kraju.

— Šta? nakrivi glavu general Bancroft.

— Kažem, ima šesnaest konja, gospodine.

— Ah tako! Pojačani eskadron, šerife.

Zamjenik šerifa Tobe Webb ræstreseno kimne i obriše naborano lice.

Čula se lomljava stakla, potom praskanje i smijeh.

— To više ne mogu podnositi! — reče šerifov zamjenik, odlučno priđe vratima i napusti ured.

— Ali to je ludost! — poviče brijač za njim, no ostane u uredu.

Vrata se zaklope.

— Strateški besmisleno! — Prijekorno Bancroft odmahne glavom. — Sam nema nikakvih izgleda, čovječe!

Šerifov zamjenik Webb žurio je kroz oblake prašine. Ispod trijemova kuća vidio je poput sjena stanovnike grada. U salunu se iznova

čulo prskanje stakla, a smijeh je sve više jačao.

Stari šerifov zamjenik progura se kraj konja, stepenicama popne na verandu, pride leptirastim vratima i otvori ih objema rukama.

Odmetnici su iz blizine djelovali opasnije sa svojim čupavim bradama, visokim sombrerima i mecima ispunjenim redenicima za pojašom.

Dvojica su upravo posjela na stol salunsku zabavljačicu koja je vikala i otimala se. Divlji smijeh ispunjavao je prostoriju. Vlasnik saluna je dobio udarac šakom i jaučući se povukao iza šanka.

— Jeste li poludjeli, nitkovi? — izdere se Webb, izvuče iz korica revolver i opali u strop.

Svjetiljke se zanjihale.

Dvojica odmetnika pustiše djevojku. Svi se okrenuše i zagledaše u starog Webba kao u neku utvaru.

— Hej, djedice, što to treba da znači? — zapita odmetnik širok u ramenima poput ormara, čija brada bijaše posebno čupava, a oči mu oštro svjetlucahu.

Webb usmjeri u njega revolver iz kojega se još dimilo.

— Smjesta platite počinjenu štetu i nestanite iz ovoga grada!

Odmetnici se razmaknuše lijevo i desno.

— Spremi revolver, amigo!
— promrsi visoki momak.
Webb napne otklonac.

— Natrag nitkovi! Samo nam je još trebalo da dođete ovamo. Čuli smo već kako uznemiravate gradove uz granicu. Kod nas tako nešto nećete činiti, znajte! Ovdje nećete ništa ukrasti!

Muškarci se pomaknuše i priđoše bliže šerifovom zamjeniku.

Žena skoči sa stola i potrči stepenicama prema galeriji.

Crveno lice debelog vlasnika saluna pojavi se iza šanka. No kad ga pogleda jedan od razularenih odmetnika, smjesta se ponovo povuče u zaklon.

Žena je dahćući ostala na galeriji i gledala dolje.

Uto jedan od odmetnika straga pride šerifovom zamjeniku i grubo ga okrene. Drugi ga šakom snažno udari u glavu. Stari šerifov zamjenik posrtao je amotamo između njihovih šaka sve dok se napokon nije bez svijesti srušio na pod.

Nekoliko odmetnika ode napolje i nasumce počne pucati prema kućama. Meci su zviždali zrakom i zveckavo udarali u bijele zidove od kojih su se odbijali bijeli oblaci prašine.

Preostali stanovnici gradića pobjegli su u kuće.

Kroz prašinu što se još nadvijala iznad kuća jezivo su

odzvanjali meci. Odmetnici odvežu konje, popnu se u sedla i pojure niz ulicu. Pucajući na sve što se kretalo, okrenuli su konje na kraju grada i potjerali ih natrag.

Prašina je bila sve gušća. Jahači su postali vidljivi tek kad su se pojavili neposredno ispred kuća i odmah poslije toga nestaju poput sablasti.

Nitko nije vidio kad su četvorica jahača zaustavila konje ispred banke i sjahala. Sa sveopćim praskanjem hitaca pomiješala se brza pucnjava u banci.

Jahači su se začas vratili uz snažnu dernjavu i pucnjavu iz revolvera.

Tada i ostali odmetnici napustiše salun, uzjahaše konje i svi pojuriše gradom, pucajući, kao da su došli jedino zato da ljudima utjêraju strah.

U salunu je stari šerifov zamjenik stenjući dolazio k sebi, kad li ga nešto hladno pogodi u lice. Otvorivši oči, ugleda iznad sebe vlasnika saluna visokog poput diva. Čovjek mu je izlio u lice kabao pun vode.

Kunući glasno, Webb se pokuša osoviti na noge.

Vlasnik saluna Bud Tuttle odmakne se od njega.

Napolju su odmetnici i dalje pucali, napuštajući grad.

Šerifov zamjenik je stenjao, trljao mokru i bolnu

glavu i uz pomoć vlasnika saluna konačno se digao na noge.

Salunska zabavljačica i dalje je stajala na galeriji i gledala dolje.

Izvana je vjetar donosio u salun prašinu. Zalutali metak razbije prozor i kiša krhotina padne na pod. Vlasnik saluna smjesta se baci u zaklon.

— Ti prokleti razbojnici!
— procijedi šerifov zamjenik.

Ugledavši na podu revolver, podigne ga, pođe prema leptirastim vratima i nogom ih otvori.

— Tobbe, ostani ovdje! — poviče vlasnik saluna.

Webb je koraćao kroz prašinu što se već poput magle nadvila nad gradom.

Jahači su se udaljili prema istočnom kraju grada.

Tobbe Webb potrči duž zida, zakorači na rub nogostupa i kroz oblak prašine ugleda banku na drugoj strani ulice. Vrata bijahu otvorena. Kroz njih je izlazio odmetnik s malenom kožnatom vrećom u ruci.

Webb opali. Metak pogodi stup trijema kraj bandita.

Još dvije spodobe pojave se iz banke.

Serifov zamjenik ponovno zapuca. To isto učiniše i banditi na suprotnoj strani ulice. Slijedećeg trena ponovno se pojave jahači.

Jedan metak zazviždi Webbu pokraj ušiju i udari u zid kuće iza njega. No drugi ga pogodi u prsa. Zaljulja se, osjeti bolove u cijelom tijelu, ispusti revolver iz ruke i zatetura prema stupu. Htio se čvrsto uhvatiti za nj, ali se naglo sruši i skotrlja niz stepenice u prašinu.

Jahači zaustaviše konje.

— Hajde, što još čekate? — poviče visoki bandit širok u ramenima poput ormara.

Trojica njegovih drugova brzo uzjahaše, dok je četvrti upravo izlazio iz banke.

Stari šerifov zamjenik ležao je u pijesku licem prema tlu, a prašina ga je polako pokrivala.

Jahači potjeraju konje i uz novu pucnjavu pojure gradom. Zid prašine ubrzo ih poklopi, a topot kopita sve više je slabio.

Minute su prolazile. Nad gradom zavladała tišina. Prašina se protezala ulicama, a sunce ju je sve jače pritiskivalo prema zemlji. Negdje zaškripe vrata.

Bivši general pojavi se iz šerifovog ureda, te podupirući se o štap, prijede ulicu u pratnji brijča.

Horace Bancroft odjednom zastane i štapom pokaže pred sebe.

— Čini se da tu netko leži, zar ne?

— Dakako! Šerifov zamjenik! Brijč pokuri pokraj sta-

rog čovjeka dugačke srebrne kose, klekne do šerifovog zamjenika i okrene ga ne leđa.

Tobe Webb zastenje. Na njegovoj košulji bila je velika tamna mrlja.

— No, hvala bogu, još živi — promrmlja brijč. — Hej, izlazite!

Nekoliko se vrata otvori i kroz zavjesu prašine pojave se ljudi.

— Dodite već jednom, razbojници su otišli! — poviče brijč. — Pasji sinovi, ranili su šerifovog zamjenika! Pomozite mi da ga odnesem u ured.

Pogrebnik i kovač prvi se odvaže prići bliže i podići šerifovog zamjenika koji je neprestano stenjao.

— Samo oprezno! — opomene ih brijč. — Unesite ga u ured. Dolazim odmah, samo da uzmem svoju torbu!

Umirovljeni general žmirajući je promatrao ranjenika.

— To je ipak previše, rani ti šerifa!

— Banka je opljačkana! — poviče odjednom netko. — A bankar Winter ubijen!

II

Mirisalo je po sprženom mesu, a miris se i dalje zadržao, premda je brijč širom otvorio prozor.

Pogrebnik Cullen, vlasnik trgovine Segal i umirovljeni

general stajali su oko drvenog ležaja u zatvorskoj ćeliji, na koji su položili šerifovog zamjenika.

Tobe Webb je izgubio svijest. Brijač mu je previo ranu na prsima i uspravio se.

– Hoće li preživjeti? – zapita vlasnik trgovine dubokim glasom.

– Vjerojatno. Brijač strpa instrumente u crnu torbu i podigne željeznu motku kojom je šerifovom zamjeniku spalio ranu.

– Da, vjerojatno – doda – bude li imao mira.

Napustio je ćeliju, stavio torbu na pisači stol slupan od dasaka, te stao pospremati u njoj, odloživši najprije motku.

– Tu bandu đavola treba istrijebiti iz korijena! – kleo je general. – Već je general Houston trebao to da učini!

Brijač zaklopi torbu i podigne glavu, kadli u ured uđe poštanski službenik.

– Protiv tako jake skupine odmetnika posve smo nemoćni! – zagunda vlasnik trgovine.

Bijaše to omanji, stariji muškarac naboranog lica poput tvrde i hrapave kože.

No ostali nisu više obraćali pažnju na njegove riječi. Okrenuli su se i zagledali u poštanskog službenika.

– Što je? – upita brijač.

– Zna li se već koliko su lopovi odnijeli iz banke?

– Prema dokumentima otprilike pet tisuća pet stotina dolara.

General se nagne naprijed, oslonivši se o štap.

– Lijepa svota! – reče.

– Može se reći – procijedi brijač. – Znači, sve to u salunu trebalo je da nas samo zavara.

– Vješta taktika! – poviče umirovljeni general. To se nitkovima mora priznati. Vješto su to izveli, zaista!

– Ako je to sve što smo imali u gradu, tada će nas odmetnici ubuduće zacijelo ostaviti na miru – reče brijač.

– Pitanje je odakle su znali za novac – umiješa se u razgovor pogrebnik.

– Zacijelo je to bilo samo slučajno – napomene vlasnik trgovine.

Brijač pogleda ranjenog šerifovog zamjenika koji je u ćeliji stenjao.

– U svakom slučaju, netko mora odjahati u El Paso i obavijestiti šerifa. A zatim moramo pokopati gospodina Wintea, čim dovršiš lijes, Wese.

– Mislim da će odgovarati jedan od onih što ih imam na zalihi – odvрати pogrebnik.

– To bolje! Možemo ga sahraniti odmah, što je dobro zbog ove vrućine.

— Sa svim vojničkim po-
častima! — javi se umirovlje-
ni general. — Kako to i za-
služuje!

III

Tom Kelly, teksaški ren-
džer, dolazio je sa sjeveroza-
pada, ostavivši iza sebe Sier-
ra Diablo. Jahao je kraj bije-
lo svjetlucavih kuća maleno-
ga grada, praćen Onyxom,
crnim vučjakom koji je po-
put sjene slijedio trag konja.

Rendžer Tom Kelly bijaše
mlad muškarac od dvadeset
četiri godine, svijetle kose i
plavih očiju, snažnog tijela,
visok, žilav, brz. Bio je odje-
ven poput kauboja, u trape-
rice i šarenu košulju na ko-
joj je nosio značku teksa-
čkog rendžera. Na znački je
pisalo: »Teksaska državna
policija — 41«.

Sivac Strong je tiho da-
htao. Tom Kelly potapše ga
po vratu. — Da, smjesta ćeš
dobiti odmor i cijelo vedro
vode. To se razumije!

Crni vučjak velikih zele-
nih očiju dostigne jahača i
nastavi trčati u blizini ra-
snog ždrijepca. Tom ga no-
gom blago otjera smijući se.

— I ti također! — obeća
mu.

Već je bio razgledao gra-
dić u kojem su se ljudi skup-
ljali na ulici. Šešire su navu-
kli na lice da se zaštite od
blještavog sunca. Stanovnici
gradića oštro su odmjerava-

li jahača na čijoj su znački
na košulji svjetlucale sunče-
ve zrake.

Umirovljeni general sišao
je s trijema saluna i također
se zagleda u jahača.

— Tko je to? — upita bri-
jača.

— Teksaški rendžer —
objasni vlasnik trgovine, pri-
je nego što je brijač uspio
nešto reći.

Jahač se zaustavio ispred
staje za iznajmljivanje.

— Da, sada ga vidim — re-
če general, držeći oči gotovo
zatvorene i gladeći se dla-
nom lijeve ruke po bradi. —
Da, teksaški rendžer. A što
to luta naokolo? Vuk?

— Čini se tako — odvrati
brijač. — Uostalom, to je tek-
saški rendžer Tom Kelly!

General uvuče glavu.

— Kelly?

— Da... Poznajete li ga?

— Već sam čuo o njemu —
odgovori general polako, a
čelo mu prekrije bore. — Da,
zacijelo sam već čuo... Je li
to uistinu on?

— Došljak ima broj četr-
dest jedan. A to je Tom Kelly.

To zna svako na jugozapadu
Teksasa.

— Možda nisam dovoljno
dugo ovdje da bih to znao —
nasmiješi se general, ponov-
no zažmiri u pravcu Toma
Kellyja, a potom pogleda
brijača. — Teksaški rendžer
je stigao prokleta brzo, zar
ne?

– Da – kratko će brijač.
– Prošla su samo četiri dana otkako su nas napali odmetnici. Dovraga, prokleto brzo!

Vlasnik staje, Meksikanac, izašao je iz dvorišta pokraj dugačke zgrade i namjeravao uhvatiti uzde rendžerovog sivca.

Onyx se odmah spremno uspravi.

– Dobro – reče Tom. – Sam ću se pobrinuti za konja, gospodine.

Meksikanac kimne, okrene svoj probušeni slamnati šešir i vrati se u dvorište.

Brijač i još nekoliko muškaraca približe se došljaku. S njima je došao i umirovljeni general, žmirkao kao da jedva vidi Toma Kellyja i pomalo sramežljivo se osmjehnuo.

– Dobar dan, gospodine Kelly – pozdravi brijač. – Brzo ste stigli. Zacijelo znate što se dogodilo?

– Cuo sam u El Pasu – odvratit Tom, odmjeravajući muškarce.

General Horace Bancroft odmah je privukao njegovu pažnju, možda stoga što je bio viši od ostalih, premda je pogrbljeno stajao oslonjen o štap. Ispitivački je odmjerio i trgovca koji je izgledao kao osušen, kovača koji je, činilo se, bio širi nego viši, pogreb-nika i vlasnika saluna. A potom mu se pogled zaustavi

na zabavljačici ispred saluna.

Pogledi im se za trenutak susretoše, a onda se djevojka žurno okrene i vrati u salun.

Tom Kelly preleti još jednim pogledom po okupljenim stanovnicima gradića. Bancroft je privukao njegovu pažnju i zbog toga što je jedini bio bolje odjeven. Nosio je prugaste hlače, šareni svileni prsluk i dugački dvo-redni kaputić što mu bijaše raskopčan. Ispod jednog pazuha, činilo se, bio je zataknut revolver, jer mu je kaputić tu bio izbočen.

Brijač se iskašlje i reče:

– To je general Bancroft, gospodine Kelly... Dodite u ured, sve ću vam objasniti. Tamo možete vidjeti i šerifovog zamjenika. Zacijelo ste čuli da...

– Da, da! – reče Tom i sjaše. – Odmah ću doći.

Poveo je konja u dvorište staje za iznajmljivanje u kojem je Meksikanac stajao blizu stajskih vrata.

Meksikanac bijaše jedno odjeven, umotan u gotovo već stare lanene dronjke. Na nogama je imao jednostavne sandale s potrganim remenjem, hlače mu bijahu otrcane, a lanena košulja probušena kao i slamnati sombrero.

Tom uvede sivca u staju, rasedla ga, otkopča povodac

s konjske glave, a sedlo objesi preko zida susjednog pregratka.

Meksikanac je ušao iza vučjaka i ruke prekrizio na prsima.

Tom je neprestano pogledavao čovjeka. Procijenio je da mu je otprilike šezdeset pet godina, koliko je moglo biti i generalu, a znao je da je toliko i šerifovu zamjeniku.

— Jeste li vidjeli napad?

— Da, gospodine! Svatko ga je vidio. Ali ja s time nemam nikakve veze, u to se mogu zakleti.

— Nisam ni rekao da imate — reče Tom, napusti pregradak i počеше vučjaka po vratu.

— No ostali su uvjereni u to. A i vi zacijelo.

— Ja?

— Da, gospodine.

— Kako to mislite?

— Zato što sam i ja Meksikanac!

— Ah, tako! — reče Tom i pride k starom čovjeku.

— Oni kažu da je netko zasigurno javio odmetnici-ma, gospodine.

— Da je novac u banci?

— Da ga ima toliko, gospodine, da bi se isplatilo doći. No ja uopće nisam napuštao grad, a kod mene nije bio nitko kome bih mogao to reći. A u Meksiku nisam bio godinama. Uvijek sam živio u Sierra Blanci... Ako

neki odmetnik iz Meksika nešto ukrade, svi odmah misle kako je njegov sunarodnjak to unaprijed znao.

— Posve je isto i s Indijancima — kimne Tom. — A možda ni s Amerikancima u Meksiku nije ništa bolje.

— Možda, gospodine — uzdahne Meksikanac. — Mogu li se sada pobrinuti za konja?

— Ne, učinit ću to sâm. No možda možete negdje nabaviti lijep komad mesa za vučjaka. I nekoliko klipova kukuruza za konja.

— Da, gospodine!

Meksikanac požuri napo-lje i potrči dvorištem.

Tom je gladio vučjaka, a ovaj se ispružio na podu i zadovoljno dahtao.

IV

— Mnogo sam čuo o vama — reče ranjeni šerifov zamjenik tihim glasom. — Mnogo se priča o broju čerdeset jedan. Već dugo se o nekome nije toliko pričalo. Uostalom, i ja sam jednom bio teksaški rendžer. Čak prilično dugo.

— Znam, šerife.

— Znaate to?

Tobe Webb se pokušava uspraviti na drvenoj ležaljci, no stenjući odmah klone natrag. Tom sjedne na rub kre-veta.

— Da, saznao sam to — reče.

– Onda odmah možete vidjeti što ostane od teksaškog rendžera kad jednom ostari poput mene.

Tom se jače nasmije.

– Mislio sam da će to ovdje biti ugodan posao. A to mi je obećao i šerif iz El Pasa, dovraga!

– Šerif nije mogao znati da će biti izvršen takav napad. A čini se da ste imali i sreću, šerife!

– U svakom slučaju, mnogo više od Wintera!

– Bankara?

– Da. Pucali su u njega nemilice. Briač je nabrojio četiri metka u njegovom tijelu... Hoćete li sami nešto poduzeti?

Tom ustane i slegne ramenima.

– Svakako ću pokušati – reče.

– Bilo je ih šesnaest.

– Onda su to zacijelo isti odmetnici koje su već vidjeli u gradovima duž rijeke Rio Grande. Oni su dosada već opljačkali otprilike dvadeset tisuća dolara. Nikada, doduše, nisu odjednom odnijeli toliko kao ovdje.

– Stoga se ne mogu osloboditi sumnje da su ovdje imali pomagača, Kelly. Tjednima prije napada nijedan stranac nije bio u gradu. Barem nismo nikoga vidjeli. A oni nisu mogli namirisati da će se toga dana u banci nalaziti takva hrpa dolara.

Sljedećeg dana trebalo je da polovica od toga bude otpremljena poštanskom kočijom u El Paso.

– Nijedan stranac nije bio u gradu?

– Zasigurno ne.

– Dobro! – reče Tom i napusti otvorenu čeliju.

– Zašto vojska ne bi preuzela tako važan zadatak?

– Ljutito će ranjeni zamjenik šerifa.

– Vi znate da vojska nije nadležna za to, šerife... Oporavite se dobro. Navratit ću ponovno.

– Namjeravate li opet na put?

– Pokušat ću pronaći bandu.

– Još danas, Kelly?

– Dakako.

Tom Kelly pride vratima i napusti ured. Zastane na rubu nogostupa i zagleda se u vlasnika trgovine čije mrzovoljno lice također privuče njegovu pažnju među ostalim ljudima na ulici.

– Kakva prokleta ludost!

– rogušio se ranjeni šerif u uredu, a Tom ga je čuo jer nije bio zatvorio vrata. – Dakako da je vojska nadležna. No ne želi imati posla s odmetnicima. To je to!

Tom Kelly siđe s nogostupa. Muškarci se odmaknu u stranu i načine mu prolaz. No vlasnik trgovine čvrsto ga uhvati za ruku. Tom se zagleda u naborano trgov-

čavo lice i u njegovim očima opazi neobično svjetluca-nje.

– Što je?

– Dovedite nam bandite! Da ih možemo objesiti i tako kazniti za Winterovo uboj-stvo.

– Nije li ih malo previše za vas? – odgovori Tom Kelly.

Vlasnik trgovine ispusti mu ruku.

Tom ga pogleda na trenu-tak, a onda pođe dalje, priđe salunu i gurne leptirasta vrata.

Žena je stajala ispred šan-ka, a vlasnik saluna iza nje-ga. Nagnuvši se preko šan-ka, on šapne:

– Je li vuk s njim?

– Nije – odvrati zabav-ljačica.

Vlasnik saluna se umiri i promrmlja nešto nerazum-ljivo.

Tom uđe u salun. Iza nje-ga su se škripeći njihala lep-tirasta vrata. Svjetiljka na stropu lagano se ljuljala. Tom Kelly pogleda naokolo. U mračnom kutu ležala je hrpa od nekoliko potrganih stolica. Jedan prozor još uvi-jek nije bio ostakljen, a u pu-kotinama na podu vidjele su se malene krhotine stakla.

– Ostala je prilična pu-stoš, zar ne? – nasmiješi se Tom vlasniku saluna.

Rumeno gostioničarevo li-ce se smrači.

– Varate se, gospodine, ako mislite da me je to za-bavljalo! Sve su mi razbili i popili moj viski, a nisu plati-li ni centa!

– Bankar je mrtav, a za to također nije dobio ništa – odvrati Tom promatrajući ženu.

Pearl Fair problijedi i ne-hotice načini korak unatrag. Velike sive oči joj se smrače, a bore na licu postanu oštri-je. Jedino je svijetla kosa po-kušavala sakriti da joj je već četrdeset godina. Tko ju je, međutim, bolje pogledao, odmah je zapazio da je tako.

– Viski? – zapita vlasnik saluna nesigurno.

– Da – kratko će Tom.

Pearl Fair načini još neko-liko koraka natraške, zatim se naglo okrene i pođe pre-ma stepenicama.

– Kamo ćeš? – zagunda gostioničar. – Što ti je?

Tom se okrene prema čov-jeku za šankom, ne obraća-jući više pažnju na ženu.

Bud Tuttle malo zadrhti dok je točio viski.

Na katu se zatvore neka vrata iza kojih nestane žena.

Vlasnik saluna gurne pre-ma Tomu viski.

– Možete li mi ispeći od-rezak?

– Platite li ga, svakako – promrsi vlasnik saluna. – Je li hitno?

– Namjeravam ponovno na put. Za otprilike sat vre-

mena... Otkada je ona ovdje?

— Tko?

— Pearl.

Vlasnik saluna se otvore-nih usta zagleda u Toma Kellyja.

— Ali ja nisam spomenuo njezino ime.

Tom se nasmiješi, a kutovi usta mu se opuste. Potom dohvati čašu i otpije gutljaj viskija.

— Vjerujete li možda da poznajem samo one čija imena mi vi kažete?

— Dakako da ne, ali...

Vlasnik saluna odjednom prekine misao i pogleda prema stepenicama.

— Ona je u svojoj sobi — reče.

— Pitao sam otkada je u Sierra Blanci. Vi to morate znati!

— Ovdje je već nekoliko tjedana. Došla je iz Santa Fea.

Tom se ponovno nasmiješi.

— Tako vam je rekla?

— Da. Zar to nije točno?

— Ako je tako rekla, onda je valjda točno. Hoćete li mi sada spremiti odrezak?

Mrmljajući tiho, vlasnik saluna gurne bocu prema sredini šanka i pođe u kuhinju.

Tom još jednom natoči viski, ispije i pogleda gore prema galeriji.

Iz kuhinje je dopiralo zveket posuda.

Tom pride stepenicama i zaputi se gore. Ispred galerije zastane, ogleda se natrag i spazi vlasnika saluna na kuhinjskim vratima. Sljedećeg trenu čovjek je smjesta nestao.

Tom pođe dalje, stigne do vrata iza kojih je nestala žena, položi ruku na kvaku i pritisne je.

Vrata bijahu zaključana.

Ispustivši kvaku, Tom oštro poviče:

— Otvori, Pearl! Inače ću razvaliti vrata!

Prošlo je nekoliko sekundi, a onda se začulo tiho šuštanje i potom struganje.

Pričekavši još trenutak, Tom ponovno pritisne kvaku. Ovaj put vrata popuste i uz škripu šarki otvore se prema unutra.

Pearl je stajala kraj prozora, uza zid oblijepljen tamnocrvenim tapetama.

On uđe u sobu, zatvori za sobom vrata i nasloni se na njih. Ispitivački se zagleda u ženino blijedo lice, njezin vitki vrat i crvenu svilenu haljinu na kojoj bijahu ušivenne srebrne zvijezde.

— Tvoje je vrijeme već prošlo? — reče Tom.

— Zar bih inače bila ovdje?

— Može biti da si na neki način pobjegla. Koliko si bila kažnjena?

— Dvije godine.

Kelly kimne.

– Da, uistinu su brzo prošle – reče i ogleda se po sobi.

Prostorija bijaše dulja nego šira, a imala je jedan jedini prozor čija se donja polovica otvarala prema gore. Od namještaja tu je bio krevet s ukrasima od mjedenih cijevi, a stajao je s lijeve strane kraj zida. Ispred njega su bili stolić s priborom za dotjerivanje, ovalno ogledalo u zlatnom okviru, a na drugoj strani ormar, maleni stol i dvije niske izrezbarene stolice.

– Tada u Dallasu bilo je drukčije, zar ne? – blago se nasmije Tom.

Žena je ostala potpuno mirna.

– Što još hoćeš od mene, Kelly? Ja sam svoju kaznu dobila i odsjedila. Mislim da je to dovoljno. Najljubaznije te molim da me ostaviš na miru!

– Nije li čudno da se u tvojoj blizini ponovno pucao i kralo?

– Ja s time nemam nikakve veze!

– To nisam ni tvrdio, Pearl – kimne Tom.

– Ali to misliš? – istisne žena, a plameno crvenilo na trenutak joj oblije lice. – Zar su morali poslati baš tebe?

On se odmakne od vrata i pride ženi, sve dok joj nije bio tako blizu da je mogao

vidjeti još samo njezino lice s velikim očima.

– Ako sada sve lijepo ispričovijedaš, to ti može samo koristiti, Pearl! Hajde, pričaj što znaš?

– Ti, dakle, ipak misliš da sam povezana s odmetnicima.

Takvi ste vi! Kad netko jednom nešto skrivi, cijelog života ostaje za vas, šugava ovca! Ne znam ništa ni o čemu i nikada nisam surađivala s odmetnicima iz Meksika. Oni dolaze preko rijeke i ponovno nestaju. Njima je potreban novac. Za oružje!

– Dobro. No netko ih ipak obavještava. Oni ne jašu naslijepo. A i to ne čine dugo. Samo nekoliko tjedana, Pearl!

– Zato što sam ja došla prije nekoliko tjedana iz Huntsvillea, zar ne?

– Da, možda.

Žena zabaci svijetlu kosu i oštro ga pogleda krupnim očima.

– Žalit ću se tvojim pretpostavljenima, Kelly – reče ona. Obećajem ti to. Traži odmetnike na drugoj strani rijeke, a mene ostavi na miru!

– Potražit ću odmetnike na drugoj strani. Već za jedan sat. Možda nađem barem jednoga od njih!

Pođe natraške dok se opet nije našao kraj vrata.

– Dobru zabavu, Tome Kelly! – dobaci mu žena.

Promatrao ju je još neko vrijeme, potom otvori vrata i napusti sobu.

Vlasnik saluna stajao je dolje na kuhinjskim vratima i znatiželjno gledao gore.

– Što je s mojim odreskom? – zapita Tom.

– Već se peče.

Tom side stepenicama, dohvati sa šanka bocu i natoči još malo viskija.

– Ako Pearl Fair nije došla iz Santa Fea, a vi to znate, vaša bi dužnost bila da mi to kažete – reče vlasnik saluna. – Uostalom, ja sam njezin poslodavac koji je vrlo dobro plaćam!

– Vrlo dobro je plaćate – prezirno se Tom nasmiješi.

A vi od njene prisutnosti, razumljivo, nemate baš ništa, zar ne?

– Mislite?

– Da. No možda uvečer to izgleda posve drukčije, gospodine – reče Tom i ispije viski. – Pazite da odrezak ne zagori!

V

– Što? Ona je bila u zatvoru? – zapita šerifov zamjenik zbunjeno. – Jeste li sigurni u to?

– Osobno sam je priveo sucu – odvrati Tom Kelly.

– Zbog čega?

– Zbog razbojničkog napada. Nešto slično kao ovdje,

samo na poštanske kočije i teretna kola. Lijepo se bila uvalila u to.

– I što je činila?

– U salunima je dobro otvorila uši, prikupljala obavijesti i prenosila ih banditima.

– A razbojnička družina?

– Uništena je. Kad smo jednom saznali da Pearl otvorenih ušiju tumara salunima i razbojničku družinu opskrbljuje obavijestima, ostatak posla bio je prilično jednostavan.

Pustili smo krivu obavijest i razbojnička družina pala nam je u dobro namještenu stupicu. Nažalost, ni jedan od razbojnika nije se htio predati. Kad se razišao barutni dim, svi bijahu mrtvi.

– A Pearl?

– Nju smo potom uhapsili.

– Samo Pearl?

– Da.

– Znači li to da je sve organizirala posve sama, Kelly?

– Ona je prisluškivala, odlazila u skrovište razbojničke družine i banditima pričala što je znala. Ništa nije trebalo posebno organizirati.

Šerifov zamjenik zagleda se u strop.

– Koliko ja znam, Pearl nije napuštala grad otkako je ovdje.

– Možda ju je netko posjetio.

– Ne, nijedan stranac nije dolazio ovamo.

– Može biti da je to vama i ostalima promaklo!

– Vlasniku saluna? – upita šerifov zamjenik i odmahne glavom.

– Isključeno, Kelly! On pazi na Pearl. Ona mu se, naime, sviđa i misli kako će se smiriti kad navrší četrdesetu.

– Koliko joj je godina?

– Trideset tri.

– Onda je sada mnogo mlađa nego u Dallasu. Slušajte, to neka ostane među nama, mislim, sve što je u vezi s Pearl. Ne želim je onemogućavati, na to nemam ni pravo. Ali ja joj ne vjerujem.

– Da, da.

Tom se okrene od ćelije i zamišljeno zagleda u ured.

– A vi točno znate da tada, prilikom napada, nitko od razbojnika nije mogao uteći? – zanimao se šerifov zamjenik.

– Da, znam to pouzdano. Bilo je to za dana pri sunčevoj svjetlosti.

– Možda netko od bandita nije ni sudjelovao u napadu. Voda!

Tom se ponovno okrene prema ćeliji.

– Dakako, ta je pretpostavka moguća, šerife. No mislite li uistinu da ga Pearl nije izdala?

– Tko će to znati?

– Nitko ne zna – dodaje Tom Kelly zamišljeno. – Ima li ovdje netko tko ju je već poznavao kad je došla ovamo?

– Ne, koliko ja znam. Da zacijelo je to besmislica, ali nije isključeno. Ona je tada mogla reći da time ne dobiva ništa ako izda posljednjeg živog ortaka.

– Da, može biti. No usprkos tome, ne vjerujem. Ipak... – prekine Tom misao i opet se okrene.

– Ako je ipak tako, njezin je ortak već mogao biti ovdje u gradu i dati joj znak. Mislim, ako postoji i ako je ovdje.

– Baš na to sam pomislio i ja.

– A budući da je taj ortak tada bio u Dallasu, nije u posljednje dvije godine mogao biti ovdje. Je li to točno, Kelly?

– Posve točno.

– E dakle?

– Tko živi ovdje manje od dvije godine? – upita Kelly.

– Ja, na primjer.

– Ah?

– Prije dvije godine otišao sam od teksaških rendžera u Austinu. Možda sam ja bio prikrivena marioneta, a Pearl samo moj mamac.

– Možda.

– No ja bih znao o akciji teksaških rendžera protiv

razbojničke družine, Kelly!

Tom odmahne glavom.

— Ne to niste mogli znati, Webbe.

— Kako to?

— Zato što je akcija planirana i izvedena iz Amarilla i strogo držana u tajnosti. To vam, dakle, nije moglo doći do ušiju. Provjeritu ću trebam li na vas uopće još paziti, jer vi mi sljedećih tjedana ionako ne možete uteći, osim ako negdje ne ostanete ležati i ne iskrvarite!

— Dobru zabavu!

Tom napusti šerifov ured.

VI

Crni vučjak njuškao je za tragovima između grmlja. Trčao je amo-tamo i neprestano dolazio do Toma koji je sjedio na svom sivcu prateći pogledom svaku vučjakovu kretnju.

— Traži, Onyx! — neprestano je Tom bodrio životinju. — Zasigurno su projahali ovuda!

Vučjak je nastavio tragati. Potrčao je između grmlja, nekom vrstom puta prema jugu.

— E naprijed! — cmokne Tom jezikom i pojaše za vučjakom.

Grmovi bi ponekad zašušali kad bi ih dodirnuo. Gledao je u visoka stabla hama-melisa i žbunove pamučike, ponekad i poneko stablo kaktusa poput prsta punog

bodlji među vulkanskim stijenama što su se opasno uzdizali okomito. Iznad grmlja širio se miris močvare. Uskoro se začuje tihi šum.

Grmovi postanu rjeđi, potom ih potpuno nestane i Tom Kelly ugleda Rio Grande. Rijeka je toliko presušila da je pješčani sprud u sredini stršio iz vode. S druge strane rijeke bijaše meksička obala. Kao i na tekšaškoj strani, grmlje je i tamo zaklanjalo vidik. Iznad grmlja vidjelo se sunce što se već dobro nagnulo prema zalasku i postajalo sve veće.

Tom ugleda svjetlucanje na drugoj obali i nagonski se baci iz sedla.

Sivac zaništi i baci se na tlo, a Onyx se spusti na pješćanu prugu ispred obale. Skoro istovremeno prasne hitac i metak se zabije u grmlje.

Onyx skoči i pojuri natrag. Snažnim skokovima poleti kroz grmlje i nestane.

Iznad grmlja na meksičkoj strani leluja se dim crnog baruta.

Tom se skotrlja po tlu i uspravi iza jednog grma. Kraj njega se pojavi Onyx i protrlja njušku o njegove hlače.

— Budi miran! — pogladi Tom životinju po vratu i promotri drugu obalu. — Možda je jedan od odmetnika i mi ćemo ga uhvatiti!

Izvuče revolver i napne otponac, no tada shvati kako je to oružje na udaljenosti od preko stotinu metara bez učinka i vrati ga natrag u korice.

Sivac Strong i nadalje je dahtao straga u grmlju.

Tom se vrati do konja, umiri ga, a onda iz navlake na sedlu izvuče vinčesterku.

— Ostani ovdje, Strong! — šapne životinji.

Strong tiho zarza.

Rendžer još jednom pođe prema obali, a pratio ga je crni vučjak koji je poput sjene trčao za gospodarom. Stigao je do posljednjih grmova, kadli ponovno prasne puška. Metak prozuji tako blizu Toma da je čuo njegov zvižduk. Tom se lecne i još jednom ugleda barutni dim iznad grmlja. Prisloni pušku uz obraz i opali, iako nije vidio bandita. Ispalio je šest metaka. Meci su fijukali preko rijeke i pogađali u grm. Prasak je odjekivao grmljem, odzvanjajući na sve strane.

Barutni dim grizao je Tomu oči i usnice.

Onyx je ljutito režao.

Na suprotnoj obali rijeke odjednom se razmakne grmlje. Iz njega zatetura mladi muškarac, dovuče se do rijeke i sruši. Mlaz vode prasne uvis. Momak je ostao ležati licem u rijeci, zaplju-

skivan valićima što ih je stvorio pri padu.

Tom Kelly je nekoliko minuta promatrao grmlje na suprotnoj obali. Jeka se stišala. Stotine kričavih životinjskih glasova javilo se u grmlju, no malo-pomalo opet zamuknuše.

Na drugoj strani rijeke sve bijaše mirno.

Razmaknuvši puškom granje, Tom izađe iz grmlja. Onyx pođe za njim.

— Strong! — poviče Tom.

Konj se odmah pojavi, glasno dahćući. Tom uhvati uzde, no pogled mu je i dalje bio usmjeren preko rijeke. Popne se u sedlo i pojaše prema obali rijeke.

Onyx je trčao naprijed. Voda je prskala uvis, tvoreći iznad površine šarene dugine boje. Vučjak stigne do bandita koji je ležao ničice i izvuče ga na vruću pješčanu obalu.

Tom skoči iz sedla i okrene bandita na leđa. Ovaj je bio smrtno pogođen. Uspravivši se, pogleda na grmlje i natrag prema teksaškoj obali. Potom se ponovno zagleda u mrtvacu i procijeni da je riječ o dvadesetogodišnjaku. Bio je vitak, uskog lica i crvene kose. Odjeven poput kauboja, crvenom vunenom košuljom, pojas s mecima i korice s revolverom. Na pješčanoj obali ležao je niski crni šešir s crvenom vrpcom

i srebrnim zakovicama, a nešto dalje puška.

Tom pretraži grmlje, pro-nađe osedlanog konja i po-vede ga natrag na obalu.

Onyx je poskakivao oko nepoznatog konja. Životinja je nemirno njištala i pokušavala se maknuti vučjaku s puta, no to joj nije uspijevalo.

Tom natovari mrtvacu na sedlo i čvrsto ga priveže za jabučicu. Potom uzjaše.

— Tragaj, Onyx! — dobaci psu.

Vučjak odmah shvati, po-đe tragom banditovog konja i stane ga slijediti kroz grmlje u pravcu zapada.

Poslije otprilike tri stotine metara vučjak skrene prema sjeveru. Zemljište se spuštalo. Iz šikare se uzdizala omorika. Potom se grmlje razrijedi i opet se mogla vidjeti rijeka. Na tlu duž obale bijahu vidljivi još svježiji tragovi konja.

— Dalje, dalje! — tjerao je Tom psa, kad je zastao i ogledao se unatrag.

Uto vučjak potrči u vodu. I na drugoj obali trag bijaše vidljiv, vodio je u grmlje, a onda se gubio. No Onyx ga je nanjušio i opet mogao slijediti bez poteškoća.

VII

Muškarci su, kao i pri njegovom prvom dolasku u

Sierra Blancu, prije otprilike šest sati, opet stajali na ulici. No Onyx skrene s puta tri stotine metara prije prvih kuća, potrči pokraj nakrivljene ograde, oko opustjelog korala i između visokih sjenika.

Stanovnici gradića napustili su glavnu ulicu i krenuli uskom uličicom.

Onyx je trčao pravo prema njima.

Nekoliko njih sklonilo mu se s puta. Ostali se povukoše prema poduljem zidu. Neko dijete zaplače. Onyx zastane kad se našao na mjestu gdje su do maloprije stajali muškarci i dijete.

Tom razočarano zaustavi konja. Sada vučjak više neće moći pronaći kuću iz koje je bandit zacijelo izišao prije dva sata.

— Prokletstvo! — tiho promrsi Kelly i pusti uzde drugog konja.

Vučjak je uzalud njuškao, a gomila muškaraca neprestano se pomicala natraške.

— Dodi, Onyx!

Tom okrene konja i pojaše uličicom prema glavnoj ulici i dvorištu staje za iznajmljivanje.

Stari Meksikanac nepomično je stajao naslonjen na zid staje.

— Je li netko nakon mene ovdje smjestio konja i u međuvremenu došao po njega, Pablo Alamo?

– Ne, gospodine Kelly. Danas ste ovdje bili jedino vi, nitko drugi. Cijelog dana nitko.

– Aha!

Tom rasedla konja, povede ga u pregradak i donese mu vode. Potom u prtnji vučjaka napusti staju. Zastane na kraju ograde, neodlučno pogleda Onyxa, no onda s njim krene dalje.

Kad je stigao u šerifov ured, građani su stajali na sredini ulice.

– Želite li znati tko je u gradu manje od dvije godine? – obrati mu se odmah ranjeni šerifov zamjenik. – Raspitao sam se kod brijača, Kelly.

– Da? – upita Tom Kelly i sjedne na rub drvenog ležaja.

Onyx je nekoliko sekundi njuškao po uredu, potom uđe u ćeliju, ponjuši ranjenika i ispruži se na pod.

– Ne zanima vas više, Kelly?

– Ipak... Prije jedan sat neki bandit pucao je na mene na Rio Grandeu.

– Uistinu?

– Da.

– I?

– Donio sam ga sa sobom. Mrtvoga.

– I gdje je?

– Ostavio sam njegovog konja straga iza kuća, gdje je Onyx izgubio trag, jer su mnogi ljudi poslije toga ho-

dali onuda. Čak i takav tra-
gač poput Onyxa ne može učiniti ništa više kad se tra-
govi izmiješaju, šerife. Ban-
dit je dojahao iz grada. Ov-
dje mu je netko naredio da
me pričeka na Rio Grandeu
i ustrijeli.

– Netko ovdje u gradu?

– Kažem vam! – reče Tom Kelly i ustane.

– Dakle, tko je manje od dvije godine u ovom gradu?

– Pa, najprije ja, potom general Bancroft koji je prije dvije godine odslužio svoje posljednje tjedne, onda trgovac Jeff Segal i pogreb-
nik.

– A kako se preziva pogreb-
nik?

– Wesley Cullen. Ljudi ga zovu Wes.

– Aha!

Tom napusti ćeliju, priđe prozoru i zagleda se van.

Ljudi su još stajali na sredini ulice, obasjani zrakama sunca na zalasku. Nitko nije doveo konja na kojem je bio mrtvac.

Iz uske uličice pojavi se brijač, progura se kroz gomilu i približi šerifovom uredu. Onyx uzmakne kad je ušao. Brijač je oklijevao zakoračiti dalje jer je Onyx zarežao.

– Prestani! – zapovjedi tiho Tom.

Vučjak odmah sjedne.

Brijač uđe u prostoriju i zatvori vrata.

– Pogledao sam bandita, gospodine Kelly. Hoću reći, momka kojega ste donijeli sa sobom. On je mrtav.

– Tako? Mrtav je – laganio se Tom nasmiješi.

Brijač se snažno iskašlje.

– Dužnost mi je da to utvrdim! – promrmlja.

– Jeste li ga već prije vidjeli?

– Nisam.

– Uvjereni ste u to?

– Dobro sam ga pogledao. Taj još nikada nije bio u ovom gradu. Ja bih to znao!

Rekavši to, brijač zaviri u ćeliju u kojoj se ranjeni šerifov zamjenik stenjući pokušavao uspraviti.

– Jeste li to čuli, šerife?

– Misliš li da sam gluh?

– ljutito će šerifov zamjenik. – Vučjak je slijedio tragove. Na određeni način u obrnutom smjeru.

– No taj bandit nikada nije bio ovdje, to dobro znam. Čini se da je vučjak pogriješio.

– To, dakako, ne znam – reče šerifov zamjenik, ispruži se na ležaljci i oprezno navuče pokrivač do brade.

– Pokažite mrtvaca i ostalima – reče Tom Kelly. – Ali neka ga dobro pogledaju! Netko od njih zacijelo ga je vidio, jer Onyx nikada ne griješi!

– Kako želite.

Brijač smjesta napusti šerifov ured.

Tom se okrene i vrati u ćeliju.

– Kako to da ležite ovdje, a ne u svom krevetu, šerife?

– Jeste li ikada vidjeli moj krevet?

– Nisam.

– Sretni ste zbog toga. Također je načinjen od dasaka baš kao i ova ležaljka ovdje. No smješten je u sobici u koju jedva stane. Ovdje u našem gradu zatvorenik ima bolju sobu od šerifovog zamjenika. Smiješno, zar ne? Eto zašto sam ovdje! Osim toga, odavde imam bolji pregled.

Tom je šetao amo-tamo, a onda se nasloni na rešetke.

– Gotovo sam već sve bio otkrio. Najvjerojatnije. Zašto su me ljudi svojom znatiželjom morali omesti? – Zagunda i zakima glavom. – A mrtvac ih uopće nije zanimalo.

– Pomišljate li na Pearl Fair?

– Vi smatrate da je bandit bio kod nje i dobio nalog da me ubije?

– Nije li to logično? – protupitanjem uzvрати šerifov zamjenik.

– Možda! No ja to ne mogu zamisliti. Kad budete mogli ustati, morate se propitati odakle su došla ona trojica koja su ovdje manje od dvije godine. Možda naide-

mo na još kakav trag što se tada nije zamjećivao ili je bio dobro prikriven.

— Onda moram provjeriti jedino pogrebnika i vlasnika trgovine. General je isključen.

— Kako to?

— Jeste li ikada čuli za generala Bancrofta?

Tom slegne ramenima.

— Žao mi je, generali me nikada nisu posebno zanimali, šerife... Poznajete li ga od prije?

— Zaboga, on je već u građanskom ratu bio poznat i dobio visoko odlikovanje.

— Aha!

— Niste to znali?

— Nisam... Sjevernjak?

— Da, Sjevernjak! Poslije je službovao u Montani. Ponekad bi u salunu znao pričati o svojim doživljajima. To je stara junačina. A tako je često pričao da njegov životopis znam gotovo napamet.

— Onda se pobrinute za drugu dvojicu. Raspitajte se odakle su došli i što su prije radili. U prvom redu provjerite je li ih netko već prije poznavao. To je važno.

— Pobrinut ću se za to — obeća šerifov zamjenik.

Tom se vrati u ured. Onyx se podigne s poda i stane pred vrata.

— Pričekaj samo da dođe vrijeme! — opomene ga Tom.

Pogledavši kroz prozor,

spazi brijača kako iz uske uličice vodi konja na kojem je bio prebačen preko sedla mrtvac. Pride rešetkama.

— Možda je momak bio ovdje — reče — ali se nije susreo ni s kim drugim osim sa svojim naredbodavcem?

— Smatram to isključenim, Kelly. K tome još po bijelom danu!

— No sigurno je bio ovdje!

— Vučjak je zacijelo pogriješio, Kelly.

— A zašto je onda onaj bandit na rijeci vrebao na mene? — brzo zapita Tom.

— Što ja znam? Vi imate mnogo neprijatelja! Ne morate mi ništa pričati, sve sam to osobno iskusio. A mnogi ljudi znaju tko ste čim pročitaju broj četrdeset jedan na vašoj znački. Ne bi me nimalo čudilo ako negdje vreba kakav nitkov koji me želi ubiti!

Brijač ponovno uđe u ured i odmahne glavom.

— Potpuno pogrešna pretpostavka, gospodine Kelly. Ni jedan čovjek nije prije vidio bandita čiji ste leš doveli ovamo. Vučjak se očigledno veoma prevario!

Tom pogladi snažnu životinju po čupavoj dlaci i reče:

— Pusti ga samo, on baš ne zna što govori.

Brijač promrmlja nešto nerazgovijetno i sjedne za pisaći stol.

– Uzet ću sobu u salunu
– napomene Tom.
– Što, nećete tragati za odmetnicima? – upita brižljivo začuđeno.

– Hoću, no ne danas. Uskoro će pasti noć. Traganje sada nema više nikakvog smisla. A i banditi su bliže nego što sam u prvi čas mislio.

– Ali mrtvac nije meksički odmetnik! – brzo će brižljivo.

– Točno – složi se ranjenišerifov zamjenik. – Plašim se da ste mnogo toga pobrkali, Kelly.

– To neka bude moj problem – odvratitom. – Dođi, Onyx!

Zajedno s vučjakom on napusti šerifov ured.

Grupa muškaraca stajala je na ulici nešto podalje od konja s mrtvacem. Pearl Fair naslonila se na stup trijema ispred saluna. Bila je prilično blijeda i nervozno stiskala ruke.

– Najbolje da te odvedem u staju, Onyx – obrati se Tom vučjaku. – U salunu te posve sigurno ne bi voljeli vidjeti!

VIII

Vlasnik saluna zapali dvije svjetiljke iznad šanka. Za šankom je stajao Tom Kelly sa salunskom zabavljačicom. Trojica muškaraca igrala su poker za stolom iza

stepenica što su vodile na galeriju. I tu je iznad stola gorjela svjetiljka. Imala je staklenu posudu za petrolej i štitnik od crvenog materijala.

Natočivši viski u čašu, vlasnik saluna doda Tomu bocu soda-vode te ispod šanka izvadi debelu knjigu.

– Sobu prema ulici?

– Da.

Čovjek rastvori knjigu i donese ključ sobe broj 204. Potom okrene knjigu i gurne je prema Tomu.

Ovaj upiše svoje ime i prezime i grad Amarillo. Vlasnik saluna nato spremi knjigu.

Pearl je zbunjeno pogledavala amo-tamo.

– Ni ti nisi poznavala mrtvaca, Pearl? – zapita Tom nalijevajući soda-vodu u viski.

– Nisam – kratko odvratiti žena.

– Čudno je zapravo jedino to da je bijelac. A riječ je ipak o meksičkim banditima. Hej, Tuttle, vi ste vidjeli odmetnike koji su napali grad?

– Svatko ih je vidio – odvrativlasnik saluna.

– I sigurno su bili Meksikanci?

– Što bi drugo bili?

– Pitam samo.

– Da, zasigurno bijahu Meksikanci. Jedan je stajao tu gdje vi sada stojite. Pri da-

njem svjetlu vidio sam ga posve dobro!

— Možda ubijeni bandit uistinu nema s time nikakve veze — pripomene Tom zamišljeno. — Može li se toliko pogriješiti? — upita se, odmahne glavom i ispije viski. — Hoćete mi dodati ključ od sobe, Tuttle?

Vlasnik saluna baci na šank dugačak ključ s drvenom pločicom.

— Kad ujutro sidete, ostavite sobu otvorenom. Uvijek zaboravim sa sobom gore ponijeti ključ.

— Dobro.

Tom uzme ključ i htjede poći.

— Nećete platiti? — zapita Tuttle.

— Učinit ću to ujutro — odgovori Kelly.

Covjek za šankom odmahne glavom.

— To kod mene ne ide, gospodine Kelly, baš da ste i deset puta teksaški rendžer. Do sutra vam se može svašta dogoditi.

— E, pa kako želite. Koliko trebam platiti?

— Točno dva dolara.

Tom baci novac na šank, pođe nekoliko koraka stepenicama, a onda se okrene.

— Biste li imali nešto protiv toga da dovedem svog vučjaka?

— U moju kuću? — začudi se vlasnik saluna. — Pročuje li se kako mojim lokalom še-

taju psi, mogu ga brzo zatvoriti.

Tom pogleda igrače za kartaškim stolom koji su podigli glave i zapiljili se u nje-ga.

— E pa dobro, to i ne mora biti — odgovori vlasniku saluna.

Činilo se da su se kartaši umirili. Pearl se zagleda u šank za kojim je stajala. Tom se popne stepenicama, ot-ključa sobu broj 204 i uđe.

Okruživala ga je tama. No na odsjaju ulične svjetiljke nazreo je krevet kraj prozo-ra, razmaknutu zavjesu, vi-soki tamni ormar i stolicu s visokim naslonom.

Pride krevetu i sjedne. Još uvijek je bio napola uvjeren da je bandit kojega je ubio čvrsto povezan s napadom odmetnika na ovaj grad. No nije znao kako to sebi obja-sniti.

Napolju zaškripaše daske.

Tom brzo ustane, okrene se prema vratima i stavi ru-ku na držak revolvera.

Začuje se kucanje.

— Pearl? Udi!

Vrata se otvore i na njima se pojavi ženino lice. Pearl uđe u sobu i zatvori vrata.

— Kako...

— Očekivao si nekoga drugoga?

Tom Kelly ponovno sjedne na krevet.

— Što je? — upita ženu.

— Htjela sam ti reći da mrtvaca nikada prije nisam vidjela.

— Ah, tako?

— Svakoga si to pitao, jedino mene nisi.

— Pitao sam samo dvojicu ili trojicu — odvrati Tom Kelly. — Ni ti ga, dakle, ne poznaješ?

— Nikada ga nisam vidjela!

— Kako to da si došla upravo ovamo, u ovaj gradić Pearl?

— Slučajno.

Tom kimne, jer od nje nije ni očekivao drugi odgovor.

— Onda je sve u redu.

Djevojka je zbunjeno gledala u njega.

— Znači li to da od mene ne želiš saznati ništa više, Kelly?

— Točno. Ti i ne znaš ništa. Što bih, dakle, od tebe mogao saznati?

— Da, ja ne znam ništa... Laku noć!

— Laku noć — otpozdravi Tom.

Pearl Fair napusti sobu. Napolju iznova zaškripaše daske. Jedva čujni koraci udaljavali su se i napokon utihnuli.

Tom Kelly pride vratima te izvana izvuče ključ. No brava je iznutra imala samo malenu rupu. Iznad nje bila je jednostavna kuka što je visjela na omći. Tom namjesti kuku, a ključ s drvenom daščicom baci na stol.

— Htio bih vidjeti hoće li netko opet pokušati — reče sam sebi.

Tom Kelly je položio strunjaju kraj krveta i na njoj zaspao. No kad su se vrata pomakla i tanka omća pukla, otkinuvši se od zida, odmah je bio budan.

Vrata se naglo otvore i udare u zid. Tek kada se zanjihase natrag, nejasno je mogao nešto razabrati. Plamen bljesne iz cijevi revolvera i metak se zabije u zid iza kreveta. Još dva puta prasne oružje, a potom vrata tresnuše. Čulo se struganje čizama o daske. Skočivši na noge, Tom potrči prema vratima i htjede ih otvoriti. No vrata nisu popuštala. Tresući njima, začuo je škripanje zasuna što je zacijelo postavljen na vrata kao dodatno osiguranje.

Na hodniku je vlasnik saluna nešto vikao.

Tom se baci prema vratima. Ona zaškripe, a daske se saviju.

Odmaknuvši se nekoliko koraka unatrag, iznova se zaleti u vrata. Daske uz prasak puknu, a Tom izleti napolje i padne na pod.

Pred njim je stajala Pearl u dugačkoj svilenoj spavaćici. Blijeda lica, zagledala se u Toma. Iza nje vidjela su se otvorena vrata njezine sobe. Noseći upaljenu svjetiljku u ruci, dolazio je vlasnik salu-

na, a na glavi je imao kapicu za spavanje. U dugačkoj, širokoj noćnoj košulji Bud Tuttle je bio nalik na utvaru.

— Što se to događa? — zapita vlasnik saluna.

U ženinoj ruci Tom nije vidio oružje. Prišavši bliže, odmakne Pearl u stranu i proviri u njezinu sobu. Ni tamo nije vidio neko odbačeno oružje.

— Tko je pucao? — zanimao se vlasnik saluna.

— Ni ja ne znam — odvratila Pearl sliježući ramenima.

Tom se okrene i zagleda u zasun na vratima; bio je pričvršćen za drvo jednostavnim držačem. Jedino su ta vrata imala dodatni zasun.

Vlasnik saluna također se zagleda u tom smjeru i priđe bliže.

— Što je to? — upita.

— Zasun, vidite valjda! — izdere se Tom.

— Kako je dospio na vrata?

— Prije nije bio tu?

— Čemu? Vrata imaju bravu!

— Baš to i mene čudi. Sigurno ga je netko pričvrstio. Možda tek nedavno. To zacijelo nije teško i može se učiniti bez mnogo buke. K vrugu, neznanac je mislio da ja spavam! No ja sam ga očekivao!

— Što kažete? nakrivi vlasnik saluna glavu.

— Ništa više, gospodine Tuttle. Vratite se u krevet.

Tom pride vratima na kraju hodnika, otvori ih i opazi stepenice što su vodile uza zid, te iza saluna završavale u nekom dovrištu. Razmišljao je ima li smisla dovesti Onyxa i pustiti ga da slijedi tragove.

No ubrzo je odbacio ovu misao. Bez sumnje, ovdje u hodniku i na stepenicama ima mnoštvo svakojakih tragova. Možda bi ga Onyx odveo do cijelog niza ljudi koji su u posljednje vrijeme bili ovdje. Ili bi ga to samo još više zbunilo.

Tom zatvori vrata i uđe u hodnik.

— Hoćemo li još malo spavati? Sutra će zacijelo opet biti dugačak dan!

Na časak pogleda još jednom Pearl, a onda uđe u svoju sobu i zatvori vrata. Sjedne na strunjaču i stade razmišljati o tome kako vrata iznutra nisu više uopće osigurana i kako bi ostatak noći mogao provesti stalno izložen opasnosti.

Takva razmišljanja prisilila su ga da ustane. Pokupi svoje stvarčice i napusti sobu.

Vlasnik saluna opet dođe iz jedne sobe sa svjetiljkom u ruci.

— Što je sada opet? Gospodine, donijeli ste mi u kuću prokleta mnogo nemira!

– Zato i odlazim.
– Sada?
– Da, sada... Naslućujete li možda odakle bi mogao potjecati zasun? – upita Tom i pokaže na vrata.
– Takvih zasuna imam nekoliko dolje u oramru. No ja ga nisam postavio na vrata.

Tom pogleda u vrata iza kojih je Pearl zacijelo prislušivala.

– Ako želite, pokazat ću vam zasune! – reče Tuttle.

– Znate li možda koliko ih ima, gospodine Tuttle!

Tuttleovo rumeno lice se razvuče u osmijeh.

– Šest, sedam ili možda osam.

– Dakle, ne znate točno?

– Žao mi je.

Tom prođe kraj vlasnika saluna. Kad se našao tik uz njega, tiho ga zapita:

– Kako je Pearl zapravo došla k vama, gospodine Tuttle? Mislim, je li došla nečijim posredovanjem?

– Ne. Došla je jednoga dana posve sama.

– Aha! E pa želim vam ugodan ostatak noći.

– Ali kamo ćete u ovo doba?

– Za mene će zacijelo biti mirnije ako prenoćim negdje vani među brežuljcima.

– Zaboga, tamo ćete biti ipak posve sami! Ne možete se izlagati opasnosti!

– Imam svoje životinje,

gospodine Tuttle. One me čuvaju bolje nego sam sebe.

– E da, ako mislite...

– Vlasnik saluna slegne ramenima i namjesti kapicu za spavanje što mu je skliznula na čelo.

– Ustalom, vi to najbolje znate, gospodine Kelly – doda.

– Maloprije niste nikoga vidjeli ovdje u hodniku, zar ne?

– Gdje?

– Možda na vratima tamo straga? – upita Tom i pokaže na stražnja vrata što su vodila prema terasi.

– Ne, tu nisam nikoga vidio, gospodine Kelly. Tu nije bio nitko.

– Kad bih to točno znao, ne bi mi preostalo ništa drugo nego da zaključim kako je na mene pucala Pearl ili ste to učinili vi.

Vlasnik saluna se lecne.

– Ja?

– Ili Pearl. Netko je to ipak učinio... Dakle, spavajte ugodno!

Tom prođe hodnikom, stigne do galerije i stepenica se spusti u salon.

– Morate izaći na stražnji izlaz. Ili čekajte, otvorit ću vam!

– Snaći ću se već.

Tom stigne do dna stepenica i skrene desno. No u tami ništa nije razabirao pred sobom.

Tuttle se također spustio

stepenicama. Svjetlo je sjene plesali su po zidovima, tako da se činilo kao da igraju kakve prikaze.

– Sami nećete pronaći izlaz.

– Vlasnik saluna pođe naprijed, otvori stražnja vrata i propusti Toma. Već je htio ponovo zatvoriti vrata, kad li mu Kelly uzme svjetiljku iz ruke.

– Samo trenutak!

– Tom pride stepenicama što bijahu pričvršćena uza zid i osvijetli pjeskovito tlo, no nije našao tragove otisaka obuće.

Vlasnik saluna u noćnoj košulji dođe za Tomom.

– Tu nećete naći ništa. Ali možda sam ja maloprije pogriješio. Može biti da je bandit već pobjegao kad sam ja stigao.

– Zacijelo će biti tako. Postoji li u gradu neki muškarac s kojim je Pearl prisnija nego s drugima?

Tuttle trenutak razmisli, a onda odmahne glavom.

– Nisam to zapazio, gošpodine Kelly. Svi neoženjeni muškarci vrte se oko nje. A ovdje ima dosta takvih!

– Ima li pogrebnik ženu?

– Da.

– A vlasnik trgovine?

– Ne, on je nema. I on se također već motao oko Pearl. Nudio joj je novac ako ga povede u svoju sobu.

– Tako?

– Da. Osobno sam to vidio.

– I?

– Čini se da nije bila raspoložena za to. Tješila ga je da će to učiniti poslije. No onda više nisam na to obraćao pažnju.

– A ima li general ženu?

– General se nikda nije ženio. To biste ipak morali znati! Njega svatko zna. Zasluznog veterana građanskog rata.

– Jeste li već prije znali to o generalu?

– Svakako.

– Možda samo mislite tako? – zapita Tom sumnjičvao.

– Ne! – razljutio se vlasnik saluna. – Svi smo to znali.

– Onda, dakle, vi poznajete sve generale američke vojske po imenu, zar ne?

– No da, sve možda ne.

Tom preda vlasniku saluna svjetiljku u ruku. Čini se da su kod muškaraca želje ponekad pomiješane s činjenicama i tada ih više ne mogu razlikovati. Tako se barem činilo Kellyju.

Rendžer ostavi Tuttlea i zaobiđe kuću. Nekoliko je sekundi promatrao ulicu prije nego što je zaokoračio na nju.

Kad je ušao u staju, Onyx skoči na njega. Snažna životinja gotovo ga je srušila želeći ga liznuti po licu.

— Prestani, Onyxe! Odgurne Tom životinju i osvrne se.

— U staji je gorjela svjetiljka što je visjela sa stropa. Meksikanca nije vidio. Tom se čudio tome što svjetiljka gori, a vrata su otvorena. Osedlao je konja koji je dahao i izveo ga u dvorište.

Vlasnika staje još uvijek nije vidio. Tom skoči u sedlo i pojaše niz uzlicu. Veliki vučjak sa svjetlucavim zelenim očima tiho ga je slijedio.

Ugledavši svjetlo iza posljednje kuće, Tom zaustavi konja.

Dvije petrolejke stajale su između drvenih križeva na groblju i širile sablasnu svjetlost. Crne siluete križeva bacale su dugačke sjene na grobove što su se poput malenih grba protezale brežuljkom. Dva muškarca, koje nije mogao prepoznati, stajala su između svjetiljki i lopata. Kopali grob, a kraj te dvojice i svjetiljki nalazio se lijes.

Onyx je dotrčao do prvih grobova i prednje noge stavio na humak. Uši su mu ukočeno stršale uvis.

Muškarci s motikama u rukama zastadoše, kao da su nešto zamijetili. Tomu se učini kao da s niskog brežuljka gledaju dolje prema njemu. Jedan od muškaraca ispusti lopatu i sagne se.

Mjedeni zatvarač puške bljesne na zraci svjetlosti.

— Je li netko tamo?

— Ja sam, Kelly... Onyxe, ostani sa mnom!

Tom skrene konja udesno i pojaše između grobova. Čini se da grad postoji već duže vrijeme, jer je bilo nekoliko desetaka grobova, možda više nego živih stanovnika u njemu.

— Da, to je teksaški rendžer, gospodine — promrmlja vlasnik staje Meksikanac, odloživši pušku na zemlju.

Tom zaustavi konja ispred dvojice muškaraca, pogleda vlasnika staje i pogrebnika, lijes i svjetiljke.

— Ako ovo treba da ostane tajna, smjesta ću odjahati.

— Pokapamo bandita kojega ste vi donijeli u grad, gospodine, ništa drugo — objasni Meksikanac i dohvati lopatu.

— A zašto noću?

— Ljudi ne vole gledati nešto takvo — pripomene pogrebnik. — To svakoga podsjeća da će i sam doći na red. Zato bandita nismo htjeli pokapati danju.

Tom se ponovno zagleda u priprosti lijes načinjen od grubih dasaka. Posumnjavši nešto, sjaše i podigne poklopac lijesa.

Mrtvac je uistinu ležao u njemu. Sklopili su mu ruke tako da je ostavljao dojam

kao da je u svom životu bio najpošteniji čovjek.

– Zadovoljni? – procijediti pogrebnik.

– Oprostite – reče Tom i spusti poklopac. – Tko je platio lijes?

– General.

– General? – začudi se Tom.

– Da, on je dobročinitelj. Rekao je kako je taj siromašni lopov, kojega nitko ne poznaje, ipak zaslužio da bude pokopan kao i ostali!

Tom se vrati do konja, uzjaše i krene oko iskopanog groba i lijesa. Njegova sjena, stopivši se sa sivčevom, promicala je grobljem, te iza humaka postajala sve duljom i duljom.

Onyx je potrčao pokraj konja i krenuo natrag prema gradu.

– Ovamo, Onyx! – poviče Tom i krene u suprotnom smjeru.

Osvrnuo se unatrag, no kuće više nije vidio. Jedino je još razabrao svijetle točke dviju petrolejki na groblju.

IX

Ostatak noći Tom je proveo u grmlju, a čuvale su ga njegove vjerne životinje. Kad je izišlo sunce, vučjak ga probudi gurajući ga njuškom. Smjesta se razbudio i ustao.

Onyx se ispruži na tlu, kao da želi pokazati kako im ne prijeti nikakva opasnost.

Tom žmirkajući pogleda prema suncu i zijevne.

– Da, bilo je već vrijeme da me probudiš.

Iz bisaga na sedlu izvadi sapun, pođe kroz grmlje i stigne do potoka što je tiho žuborio. Skinuvši košulju, opere se i obriše košuljom.

Onyx dođe iz šipražja, skoči u potok i počne se prevrtati po mlakoj vodi, potom se uspravi i strese, tako da je voda prskala naokolo kao da pada kiša.

Tom navuče mokru košulju i vrati se do konja. Pretraži torbe i nađe samo komad kruha te ga podijeli s vučjakom i konjem.

Desetak minuta poslije toga ponovno su krenuli. Stigli su do Rio Grandea. Tu Tom naredi vučjaku da slijedi tragove. Onyx krene tragom bandita kojega je Tom dan prije toga ovdje ustrijelio i koji je noću na prilično tajanstven način pokopan.

– U lijesu što ga je platio general za bandita – reče sam sebi.

Onyx je i dalje tragao naokolo.

– Dodi! – pozove ga Tom i zajaše u Rio Grande.

Nasred rijeke skine s košulje svjetlucavu značku i spremi je u džep. Na drugoj obali potjera konja u gusto grmlje što je u širokom pojasu raslo uz obalu. Onyx je u stopu slijedio sivca.

Uskoro se grmlje ispred Toma prorijedi i on ugleda krovove kuća nekoliko kilometara južnije u razvučenoj dolini podno planine.

Zauzda sivca i ogleda se unatrag.

Ništa sumnjivo nije zamjećivao.

Vučjak se zagleda u gošpodara.

– Dalje, dalje! – reče mu Tom i skrene prema jugu.

Potjeravši sivca, nastavio je jahati blagim brežuljkom. S jednog vrha ugleda kuće grada u kojem je jednom davno već bio.

– Bandera – promrmlja.

Spusti se u dolinu pokraj susjednog brežuljka i potom pred sobom ugleda grad. Sunce se već popelo prilično visoko i bacalo jarko svjetlo na bijele zidove kuća. Nekoliko kola s visokim kotačima mirovalo je iza niskih zgrada. U jednom koralu drijemale su mazge. Crnokosu mladu djevojku u bijeloj lanoj haljini pozvao je grubi glas u kuću kad se Tom pojavio u gradu.

Kokoši šu kokodakale. Mršavi pas privezan na lancu bijesno je lajao na Onyxa. Htio ga je napasti, no lanac se neprestano napinjavao, prodorno zveckajući, te zaustavljao mršavo pseto, zbog čega je sve jače bjesnjelo i pravilo sve dulje skokove.

– Pusti ga, Onyxe! – po-
viče Tom kad je vučjak za-
stao, otvorio gubicu i jezi-
kom obliznuo poput noža
oštre zube. – Taj je sama
kost i koža!

Mršavi pas lajao je kao su-
manut, no lanac se napinjavao
poput strune violine i bacao
psa u pijesak.

Neka stara žena vikala je
na vučjaka, premda ovaj nije
radio ništa drugo nego sta-
jao nasred ulice.

Tom je već otišao dalje.
Zaustavivši se ispred staje,
poviče:

– Onyxe, ovamo!

Vučjak smjesta posluša.

Mršavi pas skoči, napeti
lanac ponovno ga trgne, još
jednom zalaje i napokon se
smiri.

Starac veoma naboranog
lica i sa slamnatim šeširom
na glavi izide iz staje i stane
ispred Toma koji je u među-
vremenu sjahao.

– Mogu li kod vas smje-
stiti konja i dobiti hranu za
životinje, gospodine?

Stari Meksikanac kimne.
Tom mu dade dolar i čovje-
kovo se lice odmah razvedri.
Zagrize dolar, pogleda ga,
protirija o rukav, još jednom
ga promotri i onda spremi u
džep.

– Sve je u redu, gospodi-
ne. Dobit ćete ono što želite.
Meso za psa?

– Da. To je vučjak. Ne di-
rajte ga, bit će bolje za vas.

– Da, da, gospodine, znam.

– Vi to znate?

– Bili ste već ovdje, gospodine Kelly. Mi se poznajemo.

– Tako?

– Tom se zagleda u niz kuća. Ispred otvorenih vrata visjele su šarene svilene vrpce što su sprečavale da jako sunčevo svjetlo ne prodi u kuće. Nekoliko starijih muškaraca stajalo je u hladu. Bijahu odjeveni u otrcana lanena odijela i sandale, a koliko se moglo vidjeti, nisu bili naoružani.

– Žive li ovdje samo stari ljudi? – zapita Tom.

– Da, gospodine, samo stari – kimne vlasnik staje.

Tom povede sivca u staju i potraži za njega mjesto. Onyx i vlasnik staje su ga slijedili.

– Zar ovdje nije bilo mladih ljudi?

Mladih? – upita Meksikanac i odmahne glavom. – Mladi su ljudi otišli.

-- Kamo?

– U vojsku ili među odmetnike u Sierra Madre. Ili na velike hacijende u unutrašnjosti zemlje, gospodine.

– Da, da – reče Tom i rasedla konja. -- Ni vi kao mladi niste živjeli ovdje?

– Nisam.

Tom pride muškarcu koji se naslonio na vrata i savijao cigaretu.

– Nisu li ovamo dolazili neki mladi ljudi prije pet dana? – zapita.

Meksikanac podigne glavu.

– Prije pet dana? Mladi ljudi? Ne, gospodine. Takvi već mjesecima nisu bili ovdje.

– Zna li to posve sigurno?

Čovjek se osmijehne.

– Bandara je malo mjesto, gospodine Kelly. Kako ne bih znao? Zna se kad neko dijete zakašlje i kad neka žena dobije batine od svog muža. Svatko to zna već poslije nekoliko minuta.

– Jesu li neki drugi stranci bili ovdje?

– Ne, već dugo nisu.

– I vi prije pet dana niste vidjeli jahače koji su dolazili sa sjevera preko brežuljaka?

– S rijeke? – zamišljeno Meksikanac odmahne glavom. – Nitko nije dolazio sa sjevera, gospodine Kelly. Da donesem hranu?

– Da. I mnogo vam hvala!

Meksikanac stavi cigaretu u kut usta, povuče šibicom o zid, pripali i otpuhne nekoliko sivih oblaka u staju. Potom baci šbicu, stane na nju i slegne ramenima. A onda izide napolje.

Tom pogladi vučjaka te iz staje pogleda prema sjeveru. Na suprotnoj strani ulice bio je širok, ograđen prostor u kojem su kokodakale kokoši.

Iza njega dobro se vidio brežuljkast kraj na sjeveru, koji se protezao do pojasa grmlja ispred rijeke.

Pitao se: nisu li odmetnici negdje tamo logorovali i pričekali da padne noć.

Ali zašto?

Vlasnik staje vratio se tek nakon deset minuta. Donio je sa sobom veliki komad svježeg mesa, kukuruza i zobi. Tom uzme meso i odnese ga vučjaku u staju. Onyx na trenutak onjuši meso, a onda ga stade komadati svojim snažnim zubima.

Tom odnese konju kukuruza, a pocinčano vedro napuni vodom.

— Što vi zapravo mislite o odmetnicima? — upita Tom vrlo bezazleno, dosjetivši se da bi mu stari Meksikanac mogao i slagati, jer možda ljudi ne žele odati odmetnike.

Vlasnik staje iznova počne savijati cigaretu.

— Naïma je svejedno, gospodine. Mi smo proživjeli nekoliko revolucija i jednu podupirali, no za nas se ništa nije promijenilo. I stoga nam je svejedno tko predvođi vojsku i tko sačinjava vladu. To nas ne zanima. Obećavaju nam brda i doline, a ništa ne učine. Ništa, gospodine!

— Što su to obećali?

— Ova zemlja naokolo pripada Don Carlosu. No on

već deset godina živi u Mexiko Cityju i ne brine se ni za što. Dopušta da sve bude zapušteno jer mu nije potrebno. A mi ne smijemo ništa uzeti jer nam ne pripada. Je li to pravedno? — Zacijelo nije — reče Tom i dade Meksikancu još jedan dolar te izide. — Ne dirajte životinje — dobaci vlasniku staje.

— Da, da, znam to.

Tom pođe dalje ulicom. Ispred gostionice stajala je ljepotica bademastih očiju, u duboko izrezanoj bijeloj bluzi na grudima i šorokoj crnoj suknji. Njezine žarke oči strijeljale su Toma Kellyja. Djevojka je sjajnu crnu kosu zakopčala na potiljku velikim češljem i prekomjerno se okitila jeftinim nakitom. Kad je Tom stupio na trijem, uhvati ga ispod ruke i uvede u gostionicu.

Prostor gostionice bijaše velik i ugodno hladan. Debeli Meksikanac bradom poput tuljana radio je iza šanka do kojega je Toma Kellyja dovela lijepa djevojka.

— Što ćemo popiti? — zapita crnokosa ljepotica.

— Ja bih popio veoma razblažen viski sa sodom — odvrati Tom. — Imate li takve nešto?

Gostioničar izvuče bocu viskija ispod šanka.

— Ja ću tekilu — izjasni se djevojka i nasmiješi Tomu,

pokazujući snažne, poput bisera bijele zube. – Ostaješ li dugo?

– Ne, zasigurno ne – odgovrne Tom dohvaćajući čašu koju mu je gurnuo gostioničar.

Djevojka dobije tekilu. Tom naruči jelo i gostioničar nestane u susjednoj prostoriji.

Nekoliko starih muškaraca uđe u gostionicu, promotri Toma i ponovo izađe na ulicu.

– Svi žele znati što tražiš – reče Tomu djevojka i otpije gutljaj.

– Reci im neka pitaju vlasnika staje. On to zna. Reci im neka te ostave na miru!

Djevojka se glasno nasmije i pođe napolje. Vikne nešto na španjolskom i opet uđe.

– A koga zapravo tražiš?

– Šesnaest jahača koji su prije pet dana zacijelo došli ovamo do Rio Grandea! Meksikanci s bradama, sombrerima i puškama. Na konjima! Jesi li nešto vidjela?

– Nisam. Ovamo nisu dolazili nikakvi jahači. No možeš pitati Ernesta, ako ne vjeruješ meni.

– Vjerujem ti. Pitam se jedino gdje su onda ostali. Bili su u Sierra Blanci i jahali do rijeke.

– Možda su išli uz rijeku prema istoku. To se oдавде ne može vidjeti.

– Da, možda – reče Tom i ispije još jedan gutljaj. – To, dakako, može biti.

Na ulici se pojavi jahač i zaustavi konja.

Mršavi muškarac s crnim šeširom duboko navučenim na čelo pogleda prema gostionici. Nosio je prašnjavi pončo preko crne košulje, također crne hlače i čizme iste boje ukrašene srebrnim zakovicama. Muškarac biješe bijelac. Dobaci nešto nekom Meksikancu, potom skoči iz sedla i nestane iz Tomovog vidokruga.

Djevojka također pogleda kroz prozor.

– Poznaješ li ga? – upita je Tom.

Ona smjesta odmahne glavom. – Nikada ga nisam vidjela – odgovori.

– Časak poslije toga muškarac zastane na vratima, gurne šešir na potiljak i nasmiješi se Tomu Kellyju. Moglo mu je biti otprilike trideset godina, a možda je bio i mlađi. Držak teškog revolve-ra virio mu je ispod prašnjavog ponča.

– Kelly? – zapita došljak glasom što je zvučao poput tvrdnje.

– Ako znaš tko sam, što onda pitaš?

– Muškarac se tiho nasmije i pride bliže. Na kraju šanka zastane, podigne pončo i prebaci ga preko ramena. Sada se njegov revolver

dobro vidio. Biješe nisko prikopčan, tako da ga je mogao dohvatiti a da ne mora savijati ruku. Osim toga nosio je mekane kožnate rukavice, što je Tom Kelly tek sada opazio.

Mlada Meksikanka nagonski osjeti opasnost i odmakne se u stranu.

— Što želiš? — zapita Tom došljaka.

— Ustrijeliti te.

Meksikanka se povukla do zida na drugoj strani gostionice. Gostioničar nije izlazio iz kuhinje. Nikoga nije bilo vidjeti.

— Zašto me želiš ustrijeliti? — upita Tom.

— Je li to važno? — odvrati revolveraš.

— Za mene jest.

— Za mene nije, Kelly. Meni je važna jedino svota što mi je za to plaćena.

— A kolika je ona

— Želiš li pogadati?

— Ne — kratko će Tom.

— Pet stotina dolara.

— Tako! Tom pomnije odmjeri revolveraša. Imao je hladne oči i usko lice s oštro odrezanom bradom. Šiljat nos stršio mu je iz lica.

— A tko plaća?

— To ti neću reći.

— Onda zacijelo znaš i zašto.

— Što? — prestane se revolveraš smijati, a oči mu opasno bljesnuše. — Što ti misliš, Kelly?

— Ne želiš mi reći, kako ne bih bio opasan za čovjeka koji je naručio moje ubojstvo. U slučaju da ja budem taj koji će preživjeti dvoj.

Revolveraš oštro odmjeri Toma Kellyja, držeći ruku iznad drška revolvera.

— Od mene nitko nije brži, Kelly!

— To su već prije tebe mnogi tvrdili, pa ipak su pali na nos!

Nabusit smiješak ponovo bljesne u očima revolveraša.

— Jesi li spreman? — obrati se Tomu.

— Nećeš li najprije nešto popiti? Mogao bi to biti posljednji viski u tvom životu!

Revolveraš prezirno objesi usnice.

— Ako si spreman, završimo to odmah. Ne želim ostati vječno u tom bijednom gnijezdu!

— Dobro, ja sam spreman. Neću uzmaknuti, ne moraš se plašiti. No reci mi tko plaća pet stotina dolara!

— Napisat ću to na tvom nadgrobnom spomeniku, ako u džepu imaš za to dovoljno novaca, Kelly... Brojim do tri. I obećajem ti brzu smrt, Kelly. Prasak više i nećeš čuti... Jedan...

Revolveraš iznenada prekinu brojanje i sa strane pogleda blijeđu djevojku koja se natraške povlačila uz suprotni zid prostorije i namje-

ravala izići kroz vrata u kulu. Zatim ponovo pogleda Toma.

— Dva... tri!

Tom je pratio revolveraševu kretnju, hladan blijesak u njegovim očima i ruku što je zgrabila oružje. Ali u isti čas je osjetio kolt među prstima, mnogo brže od protivnika trgnuo oružje iz korica, savio ruku i bridom dlana udario u otponac.

Hitac prasne prije nego što je revolveraš ispalio iz svoga oružja. Metak probije pončo, razmrskana kost, a iz revolveraševih prstiju šikne krv. Ovaj zastenje, ispusti oružje i čvrsto se uhvati za šaku.

— Majko moja! — poviče prestrašeno mlada Meksikanka i rukama prekrije lice.

Revolveraš sruši na šanku nekoliko čaša što se s treskom razbiju o pod.

Prasak je još uvijek odzvanjao od zidova. Revolveraš posrne, izgubi oslonac, nekoliko se sekundi još držao za desnu šaku, a onda se sruši na pod. Iznad njega vijao se barutni dim.

Gostioničar proviri iz kuhinje.

— Možete izići, predstava je završena! — podigne Tom kolt i gurne ga u korice.

Izišavši ispred šanka, gostioničar se zagleda u nepomičnu ljudsku spodobu što

se ukočeno naslonila na šank i staklenim očima gledala u prazno.

Djevojka spusti ruke i sjedne da bi prikrila drhtavicu; neprestano je nervozno brisala lice.

Gostioničar se okrene, istrči i dovikne ljudima da je ustrijeljen muškarac čiji konj stoji pred gostionicom. Potom se vrati u prostoriju.

— Poznajete li ga? — zapita Tom. Gostioničar se približi, još jednom pogleda mrtvaca i odmahne glavom.

— Je li već bio ovdje?

— Nije, gospodine. Još ga nisam vidio. Jesi li ga ti već vidjela, Dolores?

Devójka smjesta kretnjom glave odgovori niječno, izbjegavajući pogledati mrtvaca.

Gradani nagrnuše kroz vrata saluna.

— Recite ljudima da ga nitko ne dira! — naredi Tom.

Gostioničar kimne, pođe prema muškarcima i izgura ih van. Vrativši se, pretraži mrtvaca i baci na šank nekoliko dolara. Našao je kod njega još i metke, preklopni nož i džepni sat s poklopcem. Ništa nije ukazivalo na to odakle je došao, ni to je li u Banderi namjeravao samo izvršiti ubojstvo.

— Pogledajte u njegovu torbu na sedlu! — reče Tom

Kelly, dohvati bocu viskija i natoči čašu. — Hoćeš li i ti jednu, Dolores? Dobro bi ti došla poslije pretrpljenog straha!

Djevojka ne odgovori.

Gostioničar je izašao na ulici još jednom žurno i glasno porazgovarao s muškarcima.

Tom natoči djevojci čašu viskija i odnese joj do stola.

— Ti ga zacijelo ne poznaješ?

— Ne.

— Ali ti ga nisi čak ni dobro pogledala, Dolores!

— Ipak, vidjela sam ga.

Tom shvati da ona više ne može gledati mrtvaca. Lice joj bijaše znojno, a usnice su joj podrhtavale.

Tom opet priđe k šanku i pričekava da se vrati gostioničar. Ušavši, gostioničar baci na šank nekoliko krpa, revolver i dva odrezana remena.

— Ništa drugo nije imao kod sebe?

— Ne, gospodine.

— To je smiješno... Ima li pokrivač?

— Nema.

— Onda mu je kuća negdje posve blizu, zar ne? Mislim da je namjeravao pričekati da padne noć, a potom se vratiti onamo odakle je i došao.

— Može biti — doda gostioničar, a onda prebroji novac na šanku. — Deset dolara.

— Je li to dovoljno za njegov pokop?

— Jest, gospodine, dovoljno je.

— Onda ga poslije za taj novac pokopajte. No sada ga ne dirajte. Dovest ću svog vučjaka... Ili ne!

Tom odmakne leš od šanka, strgne s njega prašnjavi izlizani pončo i smota ga, zatim baci na šank nekoliko novčića i dotakne šešir na pozdrav.

Kad je stigao u staju, Onyx odmah skoči. Vlasnik staje naslonio se vani na zid izložen žarkom suncu, a ostali stanovnici skupili su se pred gostionicom.

Tom Kelly osedla konja i izvede ga u dvorište.

— Dodi, Onyxu! — pozove psa, baci se u sedlo te izjaše na ulicu.

Ljudi su se razmicali dok je prolazio s vučjakom.

Bandera je uskoro ostala iza njega. Tom zaustavi konja, razmota prašnjavi pončo i baci ga pred vučjaka.

Pas odmah shvati i ponjuši pončo.

— Traži, Onyxu!

Vučjak je pretraživao dio puta i uskoro naišao na trag. Slijedio ga je prema sjeveru, odakle je revolveraš zacijelo došao.

Tom je razmišljao o događajima proteklog dana. Nadao se da Onyx neće ponovno pronaći trag koji vodi preko Rio Grandea i da neće

još jednom doći u Sierra Blancu, gdje očigledno završavaju svi tragovi.

X

Onyx je uskoro iznova pronašao trag s one strane rijeke. Još u grmlju trag je skrenuo prema zapadu i otada često vodio nedovoljno vidljivom stazom kroz grmlje, kraj kaktusa i hama-melisa te oko stijena.

Snažan udar vjetra zašušti kroz grmlje.

Tom Kelly zaustavi konja, pogleda prema nebu i opazi kako se s juga približavaju crni oblaci.

— Još i to! — reče. — Brže, Onyx, čini se da se približava nevrijeme!

Vučjak nastavi tragati. Grmlje opet postane gušće. U neposrednoj blizini čulo se gacanje po močvari.

I drugi udar vjetra prostruji grmljem. Otkinute grane letjele su kraj stijena i kaktusa. Šibani vjetrom, grmovi su se savijali do zemlje.

Onyx je strpljivo slijedio trag, sve dok nije stigao do neprobojnog zida od bodljikavog grmlja.

Udarac groma odjekne s meksičke strane, šireći se krajem, te protutnji dalje prema sjeveru.

Konj se preplašio. Onyx se šćućurio, a dlaka na vratu mu se nakostriješila.

— Čeka nas još dalek put — reče Tom. — Ne pravite se većim plašljivcima nego što jeste... Traži dalje! — zapovjedi psu.

Vučjak je trčao lijevo i desno niza zid od bodljikavog grmlja. No posvuda bijahu trnje i kaktusi s dugačkim bodljama. Činilo se da nema izlaza.

Vjetar je jačao. Slomljene grane i prašina letjeli su iznad kaktusa i prekrivali stijenje.

— Nije to ništa — reče Tom i pogleda duž neugodnog bodljikavog zida. Za tu divljinu izrastao je neobično uspravno.

Grmljavina iznova odjekne krajem. Iza zelenog trnovitog zida mukala su goveda. Nekoliko teških kišnih kapi padne na zemlju.

Tom Kelly brzo skoči sa sedla. Kiša bi mogla uništiti njegove nade ako natopi sve vodom. U tom slučaju Onyx više ne bi mogao slijediti trag. No Tom je još vjerovao da je blizu cilja. Htio je ući u trnje, no brzo povuče ruku kao i vučjak gubicu. Onda skine sa sedla laso i baci ga u trnje. Omča se stegne oko nekoliko grana tvrdih poput kostiju. Tom priveže kraj lasa za jabučicu sedla i uzjaše. Kiša je prestala, no na jugu je grmjelo, a nebo se sve jače mračilo.

Kelly okrene konja i potjera ga. Laso se napne, omča

se još više zategne i nekoliko bodljikavih grmova iščupa i sruši na zemlju.

Onyx pobjegne dugim skokovima.

Snažan vjetar zavijao je u grmlju, kao da cijela okolica jauče. Prašina je vitlala prolazom između iščupanih grmova. S one strane grmlja Tom ugleda krčevinu, dvije kolibe sagrađene od trupaca omorika i dugački koral uz koji bijaše dograđeno spremište za kola s vratima od neotesanih grana. Koralom su jurila goveda. Vrata kolibe otvori vjetar i udari njima o zid.

Tom je nekoliko trenutaka gledao u skrovište. Znao je da ga bez vučjaka ne bi ot-krio, uvjeren da je jahao pogrešnim putem.

Vjetar je iznova donio kapi kiše što su udarile u grmlje. Blijesak munje propara nebo, a od zaglušnog praska zadrhti zemlja. Cvileći, Onyx se baci na zemlju i širom otvorenih očiju prestrašeno pogleda Toma Kel-lyja.

— Prošlo je — utješi Tom životinje.

Potom ponovno sjaše, izvuče iz navlake pušku i povede konja kroz prolaz načinjen u zidu granja i trnovitog grmlja. Kroz to grmlje zacijelo je prošao i čovjek kojega je ustrijelio tamo prije u Meksiku.

Koral se protezao duboko u dolinu na kraju koje su se visoko dizale strme stijene.

Činilo se da tu nema nikoga. Ni konja. U koralu je bilo dvadesetak goveda. To je maleno stado, jedva spomena vrijedno.

S puškom prislonjenom o bok Tom je pošao do spremišta za kola i zavirio unutra. Uz dugački poprečni zid bila je nabacana slama. On uve- de konja u spremište i ostavi ga kraj slame. Uz njega, tresući se, stajao je Onyx. Iz gu- bice mu je tekla slina, a slabi- ne su mu podrhtavale.

— To ipak prolazi, Onyx — pogladi Tom životinju. — Izvrsno si to obavio. I još k tome na vrijeme.

Napolju sijevne munja. Zasljepljujuća svjetlost na trenutak osvijetli spremište za kola, a od udara groma, što je odmah potom zagrmio sve se zaljulja. Onyx skoči na noge i zacvili.

— To već odlazi dalje — reče Tom.

Vjetar je zavijao dolinom i nosio sa sobom utkinute grane. Nekoliko grmova visjelo je već čvrsto priljubljeno uz ogradu koralu kraj koje su se odmarala goveda. Ostale grmove vjetar je nosio dalje do strmih stijena i tamo ih bacao na zemlju.

Tom napusti spremište za kola. Kiša je šumjela sve jače, natapajući tlo i brišući

tragove. Rendžer je znao da više ne smije oklijevati ni minute.

Pođe do jedne od koliba, uđe i ogleda se. Uza zidove stajali su ležajevi od dasaka, po dva kreveta jedan iznad drugoga. Velika škrinja, također od dasaka, ispunila je cijeli kut prostorije.

Zrakom iznova bljesne munja, grom udari u obližnji hrast i uz zaglušan prasak raskoli ga od vrha do zemlje. Teško drvo nagne se i s bukom sruši u grmlje. Grmljavina se razbije o zid stijena i u valovima odjekne dolinom.

Tom pride škrinji, otvori je i naglo se uspravi. Pred njim su bili nabacani samo stari sombreroi, lanena odijela, šareni rupci, pončoi i lažne brade.

Rendžer spusti poklopac škrinje. Otkriće mu je odjednom sve objasnilo. Napad na Sierra Blancu nisu izvršili meksički odmetnici i prema tome u Banderi s one strane rijeke nisu ih ni mogli vidjeti. Zato je mladi bandit, po svoj prilici revolveraš, vrebao na Rio Grandeu i htio ugrabiti veliku nagradu za mrtvog teksaškog rendžera. Sve bijaše posve jednostavno. Banda bezobzirnih razbojnika hladnokrvno je napadala mjestanca duž granice, zamećući trag u Rio Grandeu, te nestajala u ovoj

dolini što je trebala da ostavi dojam boravišta lovaca goveda; stoga su ovdje držali nekoliko divljih goveda koja su jurila koralom. Zbog toga su svi mislili da se banditi skrivaju u Meksiku, iako razbojnici zacijelo nikada nisu ni kanili onamo odjahati.

Sijevalo je i grmjelo i dalje, no nevrijeme bijaše već prošlo iznad skrovišta i počelo se udaljavati. Udarci groma sve slabije su se odbijali od stijena.

Odjednom Onyx zareži. Čuo se prasak drveta.

Tom se ogleda i spazi u skrovištu nekoliko ljudskih spodoba. Vrata spremišta za kola bijahu zatvorena. Iza ograde vidio je Onyxa kako juri prema vratima od neotesanih grana i svojim ih tijelom pokušava srušiti.

Banditi su se smijali.

Tom pritrči otvorenim vratima kolibe i zapuca iz puške. Jedan od bandita krikne i sruši se.

Smjesta mu odgovori kiša metaka. Baci se na pod i puzeći natraške povuče se u unutrašnjost prostorije. Meci su zviždali iznad njega i lupajući udarali u zidove kolibe.

Kiša je i dalje poput srebrnih niti šumjela s neba. Udaljeni bljesak munje poput zrake svjetlosti obasja skro-

više, a poprati ga kotrljava tutnjava groma.

Ležeći na trbuhu, Tom je pucao na bandite koji su potražili zaklon u spremištu za kola.

Vučjak je uz divlji lavež opet jurio prema vratima od grana i odbijao se na tlo.

Tomovi meci pogadali su zid spremišta za kola, a jedan pogodi muškarca koji je previše provirio iz zaklona. Bandit ispusti pušku i pojavi se iza ugla. Tom Kelly je dobro znao da ovdje ne smije biti milosti. Njegov drugi metak pogodi bandita u glavu i baci ga na raskvašenu zemlju s koje više nije ustao.

— Još dvanaest — reče Tom gorko.

Pucajući dalje, ispraznio je pušku i ponovno je napunio.

Onyx se svom snagom upirao u grane što su se škripeći savijale.

— Ubij već jednom tu životinju, Briane! — poviče neki mrzovoljni glas. — Taj nema mira!

— Vučjak ne može učiniti ništa — odvрати drugi glas. — Pusti ga!

Banditi su žestokom paljbom obasuli kolibu, kao da je žele mecima srušiti. Paljba je trajala četvrt sata. Tom se u međuvremenu još više povukao u prostoriju. Ležao je na podu i čekao.

Potom paljba oslabi i utihne. Onyx je udarao u grane i cvilio.

— Taj će polomiti sve kosti, Briane!

— Meni je svejedno. U svakom slučaju, nećemo ga ustrijeliti. Šef može tada govoriti što želi.

Tom shvati da je upao u stupicu. Banditi su barem djelomično naslućivali da njihov čovjek neće preživjeti dvoboj u Banderi i da vučjak može slijediti trag jahača do skrovišta. Zato su se sakrili i pustili ga da prođe naprijed. A nevrijeme, zbog kojega je vučjak ostao u spremištu za kola, povećavalo im je osjećaj sigurnosti.

— Kelly, ovdje je Brian Pollock! — zaviče glas koji je očigledno pripadao vođi bandita.

Tom ispruži pušku naprijed i prisloni je uz rame.

— Hej, Kelly, izađi s podignutim rukama! — ponovno se javi isti glas. — Nemaš nikakvih izgleda, vidiš to i sâm!

Tom nacilja i opali. No dok je pritisnuo otkopac, bandit se upravo bio povukao. Na mjestu gdje se maloprije nalazilo njegovo lice metak otkine iverje s drvenog zida.

Vučjak je režao i udarao u vrata.

— Onyx, prestani! — zapovjedi Tom odrešito.

Vučjak se cvileći, smiri.

— Budi sada i sâm razuman i izadi s uzdignutim rukama! — naredi vođa bandita.

Tom ustane, progura se kraj kreveta i škrinje, te pride malenom prozoru bez stakla. Pokraj njega na zidu visio je komad bivolje kože pričvršćen dugačkim trnovima.

— Hej, Teksašanine, ne čuješ li?

Glasni povik izazove među visokim stijenama izobličen odjek što je zvučao poput smijeha.

Tom gurne kroz prozor cijev puške iz koje se još dimilo. No nitko ne zapuca na ovu njegovu kretnju.

— Želim da po mogućnosti ostaneš živ — oglasi se Brian Pollock.

— A zašto? — poviče Tom Kelly.

— Kad nekoga imaš sigurno u šakama, kao mi sada tebe, ne treba ga odmah ubiti, Kelly! Izadi sada! Možda ti šef dopusti da razgovaraš s njime i pusti te da odeš.

— Da bih se prekosutra vratio s odredom konjice, zar ne?

— Otpor ti je besmislen! — prokune neki mrzovoljan glas. — Hajde, prepilimo kolibu mecima ili navalimo na zgradu!

— Kelly, još imaš dobru

priliku da živ izađeš odavde! — oglasi se drugi.

Tom ugleda kako se netko pomakao kod spremišta za kola, prisloni pušku i opali. Iste sekunde bandit se pojavio iz zaklona, pogođen metkom, zatetura naprijed i uz krik sruši se na tlo.

— Ne vrijedi pričati, Briane! Hajde, pucajte, ljudi!

Bilo ih je još jedanaest, ako su svi sudjelovali u napadu na Sierra Blancu. Sada su svi zapucali.

Tom odskoči natrag i baci se na tlo. Jedan metak okrene mu ruku i razmrskasuho deblo u stražnjem zidu kolibe.

Posvuda su se zabijali meci, strugali po krovu, pogadali stijene nešto podalje iz kolibe i odbijajući se od njih zviždali dolinom.

Banditi su pucali nekoliko minuta, a onda paljba popusti.

Tom podigne glavu.

Jedan bandit potrči od spremišta za kola prema drugoj kolibi. Kelly to prekasno opazi, no ipak opali. Bandit je već bio nestao.

Više nije kišilo. I nevrijeme se potpuno povuklo. Tlo se isparavalo, iznova grijano toplim sunčevim zrakama.

Nebo bijaše vedro, prašina je nestala. Na grmovima, kaktusima i vrhovima stijena poput čistog srebra blistale su kišne kapljice.

Banditi su i dalje pucali. Još jedan od njih potrči od spremišta za kola.

Tom Kelly opali.

Uto se ispred prozora kolibe pojavi muškarac i gurne revolver unutra. Odmah potom zapuca. Tom se baci prema zidu. Podigne pušku, pritisne obarač i najednom se nađe obavijen barutnim dimom.

Dvije ili tri spodobe bace se kroz vrata prema njemu. Prvoga tresne sa cijevi puške u čelo. Bandit zatetura natraške i padne na leđa pokraj praga. Sljedećega udari puškom u vrat, tako da je posrnuo prema zidu. Tada se kraj njega stvori treći bandit.

Šaka pogodi Kellyja poput toljage i odbaci ga natrag. Tom udari u drveni ležaj, šake mu se protiv volje otvore, puška ispadne. Bandit ga napadne svom žestinom.

Nekoliko drugih bandita žurno je dotrčalo.

Tom odbije udarac banditove šake, zgrabi je i okrene. Zadade banditu udarac nogom, ovaj posrne prema ostalima i sudari se sa dvojicom od njih. Tom nastavi udarati i jednoga pogodi šakom posred lica. Jauknuvši od bola, bandit padne na koljena. Dvojicu drugih Tom uhvati za glave i udari jednom o drugu. Povjerovavši

da je uspio odoljeti cijeloj bandi, skoči preko oborenih bandita.

Prerano se poveselio, jer ga već sljedećeg trena jedan od preostalih bandita kundakom puške udario po glavi.

Tomu se učinilo kao da je zakoračio u močvaru, jer mu je tlo izmicalo ispod čizama. Srušio se.

XI

Najprije je shvatio da ih je bilo previše za njega, ali možda samo zato što im je svako sredstvo bilo dostupno. Tko zna da li bi ga samo svojim šakama mogli svladati.

Otvorivši oči, shvatio je u trenu sve što se dogodilo. Spoznao je odmah i to je svezan za nešto na čemu je sjedio.

Zaslijepilo ga je sunce što se nisko spustilo prema zapadu. Sjedio je ispred kolibe na jednostavnoj stolici načinjenoj od dasaka. Vidio je Onyxa iza ograde u spremištu za kola i ispred njega nekog muškarca s bičem u ruci. Nekoliko ostalih bandita nosilo je mrtve oko ugla spremišta za kola. Dvojica su stajala ispred Toma i promatrala ga. Bijahu to mračni ljudi lukavih svjetlucavih očiju iz kojih je sijevala mržnja.

Visoki bandit ispred spremišta za kola smijao se kad se Onyx bacio na vrata od grana i odbivši se od njih srušio na tlo. Bandit podigne bič i udari ga.

Onyx zacvili i poskoči. No odmah potom prijeteći zareži i ponovno se baci prema vratima koja se, škripeći, savinuše. Tvrdo drvo omorike, međutim, bijaše žilavo i nije bilo nikakvih izgleda da će popustiti.

Bandit ispred ograde još jednom udari bičem. Kožnati kraj biča, opterećen olovom, pogodi vučjaka kroz prerez između grana, ovaj opet skoči i ponovno se zaleći prema vratima. Mogao se i ubiti, a bandit se zabavljao time da ga što jače razdraži. Još jednom udari prema životinji, no bič pogodi jedino grane. Režeći, Onyx je pokušavao progurati gubicu između grana. No to mu je uspjelo samo djelomično. Visoki bandit munjevito ga udari drškom biča po njušci.

Vučjak zacvili, primi još jedan udarac i sruši se iza vrata.

Bandit još jednom udari bičem jednu životinju. Vučjak se otkotrlja po tlu, uzmičući iz dohvata udaraca što su pekli poput vatre.

Visoki bandit se okrene i pogleda prema brvnari.

— On je došao k sebi, Briane! — reče jedan od

dvojice bandita koji su stajali kraj Toma.

Pollock pride, stane široko raskrečenih nogu i naceri se.

— E vidiš da te imamo, Kelly!

— Misliš li da je to, bilo umijeće? Ja bih se cijelog života stidio kad bih sa trinaestoricom navalio na jednog jedinog čovjeka, Pollock!

Zloban smiješak nestade s banditovog lica. U njegovim očima zaiskri mržnja. Drškom biča udari takvom snagom po Tomu da se prevrnuo zajedno sa stolicom. Drvo pukne i stolica se raspadne.

Tom htjede skočiti, no osjeti kako polako gubi svijest. Bič ga je pogodio tako žestoko da je mislio kako ga je razrezao nož. Sruši se natraške i odmah osjeti udarac nogom u vrat. Teško je disao, a oči mu se ispuniše suzama. Banditi su ga podigli na noge, a Pollock ga udari bičem po licu. Pustili su ga. On posrne prema zidu, nešto tvrdo pogodi ga u vrat i sruši se na tlo.

Vukli su ga po tlu. Krv mu je šumjela u ušima. Kao iz daljine čuo je vučjaka. Činilo se da Onyx prijeteći reži, iako u zatvorenom spremištu za kola uistinu nije mogao prijetiti.

Banditi su odvukli Toma do korala i tamo ga ostavili

čvrsto mu svezavši ruke i noge prije nego što je opet potpuno došao k svijesti.

Činilo mu se da Pollockovo lice oštih crta okreće pred njim u krugu, čas ga je vidio jasnije, a onda je opet nestajalo. Visoki bandit se cerio.

Tom se spusti na tlo, no vezovi su ga čvrsto stezali i prijetili da mu iščupaju ruke iz zglobova na ramenu. Banditi su ga zgrabili za kosu, ponovno podigli na noge i naslonili na ogradu.

Visoki bandit imao je na sebi izlizano odijelo, od kože divljači, s dugačkim resama na rukavima, prsima i nogavicama. Tom bijaše siguran da ga nikada prije nije vidio.

— Ubit ću ga, Briane — zareži jedan od bandita, s duguljastim konjskim licem i očima boje različka.

— Šef je rekao da ga ustrijelimo čim ga ugledamo — promrmlja drugi bandit, mladić od otprilike dvadeset godina.

— Rekao je također da ga malo ostavimo na životu, ako smo posve sigurni da nam ne može ništa. A sada smo posve sigurni. Ili možda mislite da se može osloboditi?

Ostali su ostavljali dojam nesigurnosti i prestrašenosti.

— No hajde, Casse, reci

kako se može osloboditi! — prosikće Brian Pollock.

— Taj je čarobnjak, Briane! Takvima vjerujem jedino kad su mrtvi!

— Ali šef je jasno rekao — javi se opet mladi momak. — To sam dobro čuo. On bi ga volio vidjeti.

— Čemu? — ljutito će bandit konjskog lica. — To nema smisla!

— No on bi ga volio vidjeti — naceri se Pollock. — Nama može biti posve svejedno je li to samo prekomjerno isticanje samoga sebe ili nešto drugo. On želi nešto posebno, to je sigurno... Dakle, Price, ti ćeš smjesti odjahati u Sierra Blancu i reći šefu da je Kelly u sigurnim rukama, da je naslonjen na ogradu i da ne može maknuti prstima.

Tom Kelly pogleda mladog bandita. Imao je svijetlu kosu poput Pearl Fair, jedino je bila kratko podrezana. Bio je vitak i žilav, nagao i divlji.

— Dobro, Briane!

— Ako se požuriš, vratit ćeš se do noći. Kaži šefu, ako se predomislio, pobrinut ćemo se da još danas sredimo teksaškog rendžera.

Nekoliko minuta poslije momak odjaše iz logora.

Banditi su u međuvremenu pokopali svoje mrtve. Sunce se spustilo niže prema zapadu, a sjene u dolini

sasvim se izdužiše. Onyx se smirio i ležao na tlu iza drvene ograde u spremištu za kola. Samo bi ponekad poskočio, zgrabio zubima granu i zagrizao u drvo. No stražari su ga neprestano udarali dugačkim bičem, tako da je svaki put morao po-
bjeći.

Napokon se potpuno smirio i ostao ležati pokraj sivca i ližući bolne šape izudarane bičem.

Sjene drveća izdužile su se sve do Toma Kellyja koji je uzalud pokušavao olabaviti vezove. Pogledom je kružio od jednog bandita do drugoga. Bilo ih je uistinu još deset, odnosno jedanaest s mladićem koji je poslan u Sierra Blancu.

O šefu je sada ovisilo hoće li preživjeti noć ili ne. Želi li ga nepoznati muškarac poniziti, a sebe još više uzdići u očima svojih pristaša, možda postoje izgledi da Tom Kelly preživi noć.

Ili će šef odmah doći osobno.

Od te pomisli Tomu prođu žmarci po leđima i on još jednom pokuša olabaviti vezove.

— Price Gregg se vraća! — poviče oštar glas s trnovite živice.

Tom se leđima nasloni na ogradu korala.

Svi banditi pogledaše prema prolazu u živici u kojem

se sljedećeg trena pojavio ja-
hač. Momak je djelovao po-
malo umorno. Njegova svije-
tla kosa sjajila se na posljed-
njim sunčevim zrakama što
su već gotovo vodoravno pa-
dale iznad grmlja uz Rio
Grande.

Momak je dolazio sam.

Tom odahne.

Mladić pride Brianu Pollocku koji je sjedio na klupi ispred kolibe.

— Onda? — zapita Brian Pollock.

— On se plaši da me je netko mogao vidjeti. Zato nije htio poći sa mnom.

— Možemo ga, dakle, pokopati? — otvoreno upita Pollock.

— Ne, on će doći ujutro. Veselio se poput malenog djeteta, kažem ti.

— Zašto?

— Zato što je teksaški ren-
der još živ. No nikako ga ne
smijemo odvezati. To je ne-
prestanto govorio, Briane.
Šef se plaši rendžera!

— To je njegova stvar. Uštedjeli bismo mu svako iz-
nenađenje. Zacijelo će se i
nama isplatiti ako ga saču-
vamo za njega.

— I te kako će se isplatiti, Briane! —

Mladić sjaše, pride klupi od dasaka te isprazni džepove hlaća, pune srebrnih nov-
čića.

— Evo, pogledajte! — reče.

— Sve mi je to dao. Kažem

vam, veselio se poput djeteta. Čini se da postoje neki stari računi o kojima mi ništa ne znamo. Sigurno je riječ o nečemu što se dogodilo na sjeveru Teksasa.

— Casse, prebroji to! — zapovijedi Pollock.

Bandit duguljastog konjskog lica prebroji srebrni novac na klupi.

— Sedam stotina dolara, Briane — reče potom.

— E da, posve lijepo — kimne Pollock zadovoljno.

— No mi ga nećemo odvezati ni vučjaka pustiti iz spremišta za kola.

— Što? I vučjaku treba poštediti život? — zapita Pollock.

— Njega će osobno ubiti, rekao je.

XII

Zavijanje vuka sablasno je odjekivalo iz grmlja zastrtog gustom tamom.

Stražar privuče pušku uz bok kad se od spremišta za kola približio koralu i stao ispred Toma.

— Tko je šef? — upita Tom.

Bandit se samo nasmije.

— Zašto mi to ne kažeš?

— Zakrenut će mi vratom, ako to saznaš. Želi te time iznenaditi, Kelly.

— Ah tako? Tom začuje struganje kod spremišta za kola. No bilo je tiho i čini se da je promaklo stražaru.

Onyx se još jednom oglasi otegnutim zavijanjem. Životinje u koralu se uznemire.

Stražar pođe nekoliko koraka naprijed, no onda se opet vrati.

Odjednom se uz glasnu škripu otvore vrata kolibe.

— Zack? — javi se pospani glas.

— Ovdje, Casse! Dođi ovamo, sve je u redu. Još stoji na ogradi. Što bi inače drugo mogao učiniti.

Začuje se škripa pijeska. Poput svijetlog koluta pojavi se neka spodoba i Tom prepozna Cassa Shaftera, bandita s duguljastim konjskim licem. I Cass je svoju pušku držao uz bok. Gledao je prema spremištu za kola, što se jedva raspoznavalo, potom pogleda Toma i stražara.

— Sve u redu, Casse — reče stražar još jednom.

— Onda podi sada!

Bandit kimne i udalji se. Cass pregleda Tomove veze na rukama i nogama te zadovoljno zagunda. Potom zijevne i pljune na tlo.

— Hoćeš li da ti nešto kažem? — obrati se Tomu.

— Samo naprijed s time! — otpovrne rendžer.

— Uopće mi ne odgovara da zbog tebe moram probdjeti noć!

— No šef za to dobro plaća.

— Tom iznova začuje struganje kod spremišta za kola,

što je, čini se, promaklo i Cassu.

Vrata kolibe zaklope se iza zamijenjenog stražara.

Sljedećeg trena pukne drvo. Stražar se brzo okrene.

— Što se to događa? — poviče i potrči prema spremištu za kola.

U tom trenutku iz mraka izroni crna sjena, poleti zrakom na bandita i sruši ga. Tom začuje hroptanje; bijaše to posljednji zvuk što ga je ispustio Cass Shafter.

Onyx se pojavi iz tame.

Tom Kelly pogleda prema kolibama. Činilo se da nitko od ostalih bandita nije ništa zamijetio.

— Brzo, Onyx! — vikne psu.

Vučjak pregrize vezove kojima su Tomove ruke bile vezane za ogradu. Tom Kelly oslobodi potom vezove na nogama.

Uto zarže sivac, jer očito više nije mogao izdržati sam u spremištu za kola. Konj se zaleti prema vratima što su pri dnu imale rupu koja je načinio Onyx. Drvo pukne i s praskom se razleti, a sivac uleti u dvorište.

Iz kolibe odjeknu šumovi.

Tom pritrči mrtvacu u dvorištu, dohvati njegovu pušku i prisloni je uz rame.

Vrata kolibe se naglo otvore.

— Casse? — poviče nečiji glas.

Tom Kelly opali, zatim još jednom. Krici su odjekivali kroz prasak pucnjeva. Zarepašteni banditi uskočiše natrag u kolibu i zalupiše vratima. No s prozora kolibe oglasi se pucnjava. Meci su lupajući pogađali ogradu i zidove spremišta za kola.

Rendžer se povukao sa životinjama u zaklon iza ugla korala. Kroz ogradu su se u paničnom strahu pokušavala probiti goveda. Tom Kelly zapuca iza ugla, začuje vrišak što je zvučao poput otegnete kletve i opazi jednoga bandita kako posrće.

— Briane! — poviče neki preplašeni glas.

Pucnjava utihne.

— Briane? — ponovno se javi glas. — Prokletstvo, ljudi, ustrijeljen je Brian.

Tom zapuca prema kolibama. Znao je da su banditi izgubili vođu.

Iznova odjekne krik. Neka spodoba izroni poput sjene i sruši se.

I banditi opet zapucaše. Meci su zujali iznad korala i još više strašili zatvorena goveda. Životinje su jurile iza ograde, podižući u zrak oblake sitne prašine. Meci su pogađali drvo. Onyx je prijeteći reżao i pogrbi se spreman na skok, promatrajući Toma, kao da čeka njegovu zapovijed da smije napasti bandite.

Uto se prvi banditi pojave

na prostoru ispred koliba. Jedan od njih potrčao je do najbližeg ugla korala i bacio se u zaklon.

Drugoga je nasred dvorišta pogodio Tomov metak i srušio ga.

Rendžer je znao da se ovdje ne smije dugo zadržavati, a nije se ni htio suviše izlagati opasnosti. Stoga se vratio nekoliko koraka natrag, čvrsto privezao kolan sedla što ga je još uvijek nosio sivac. Životinja tiho zanjisti. Tom je potapša po vratu i baci se u sedlo. Pucajući iz puške, potjera konja.

Kao udaren bičem, sivac skoči, te projuri pokraj spremišta za kola pravo u prolaz u živici.

Banditi su pucali kao sumanuti i Tom je slušao opasno zviždanje metaka. Kao nekim čudom, nije bio pogođen. Vučjak je protrčao pokraj konja i pojurio u grmlje.

Poslije nekoliko stotina metara Tom zaustavi konja, sjaše i pozove vučjaka natrag. Zajedno sa životinjama probio se nešto dublje u žbunje i stao tu čekati.

Vrijeme je prolazilo. Bilo je tako tiho da se čulo gaganje po močvari. Divlja svinja češala se o stablo hamamelisa. Potom se začuje šapat, ubrzo postane glasniji, a onda preraste u topot kopita što je tutnjeći odzvanjao po tlu.

Poput sjena pojavili su se jahači i projurili pokraj grmlja.

Poslije nekoliko sekundi prošao je i posljednji bandit. Šumovi su se stišali i ubrzo potpuno iščezli.

Tom Kelly pričekao još koji trenutak, potom vodeći konja napusti zaklon i popne se u sedlo. Okrene konja u smjeru skrovišta razbojnika, a Onyx ga je slijedio. U ruci je držao otkočenu pušku i pokušavao sve obuhvatiti pogledom, koliko je to, daka-ko, u noći bilo moguće. Došavši do prolaza u živici, zaustavi konja. Pogled mu je klizio preko skrovišta bandita obavijenog mrakom. Goveda su se ponovno umirila. Ništa se nije micalo.

Vučjak njušeći podigne glavu, no onda je ponovno spusti.

Tom je znao da ovdje nema više nikoga od koga bi mu prijetila opasnost. Pojahao je dalje i ugledao mrtvaca kojega je Onyx napao i usmrtio. Onda je razabrao kolibe i ostale leševe što su ležali naokolo.

Goveda se opet uznemire. Činilo se da ih je razdražila blizina vučjaka.

Tom Kelly sjaše i prebroji mrtvace. Bilo ih je šest. Samo petorica bandita jahala su kroz grmlje, nadajući se da će ga negdje naći.

Pošao je u kolibu, želeći sve pretražiti, a Onyx ga je slijedio.

— Pripazi napolju, Onyx! — tiho zapovijedi Tom.

Vučjak odmah potrči van.

Rendžer zapali petrolejsku svjetiljku. U kolibi je vladala prava pustoš. Razbacani po podu, ležali su pokrivači, dijelovi odjeće, oružja i meci. Banditi očito bijahu neugodno iznenađeni. Tom pretraži škrinju u kojoj su se nalazili brade i pončoi sa svim ostalim priborom što je bandite pretvarao u meksičke odmetnike. Tom izvadi sve to, pronađe dvije torbe za sedlo i poslije još jednu u drugoj kolibi. Pretražio je i sve dijelove odjeće i pronađeni novac izbrojio na stolu. Bilo je nešto više od pet tisuća dolara; otprilike dvadeset do dvadeset pet posto plijena što su ga banditi dosad vjerojatno opljačkali.

Odjednom vučjak prijeteći zareži.

Tom ugasi svjetiljku, dohvati pušku i potrči prema vratima.

Topot kopita odjekne kroz noć. Banditi su se vraćali.

Tom ubaci metak u cijev puške i pričekaj. Onyx zareži glasnije.

Banditi se pojave i htjedoše ući u skrovište. No Kelly zapuca. Jedan konj prodorom zaništi, propne se na stražnje noge, a onda sruši.

— To je on! — poviče kreštavi glas. Što sam vam rekao! Taj nas vuče za nos! Tom je pucao koliko je brže mogao, a paljba bandita m'j je uzvraćala.

Kriknuvši, jedan se bandit sruši u trnje. Trojica ostalih okrenuše konje.

— To je besmislica! — zaurala jedan.

Potom se opet začuje topot kopita i banditi nestanu.

Jedan konj frktao je i nestao iza korala.

Tom opet prisloni pušku uz obraz. Onyx je još uvijek tiho režao.

Ubijeni konj ležao je između prolaza u grmlju, a pokraj njega u pijesku bandit kojega je zbacio u trnje. Ali su samo tri konja pobjegla.

Onyx zareži glasnije. Uto Tom opazi kako se nešto miče na drugoj strani kod spremišta za kola.

Prisloni pušku i opali. Blijesak ga za trenutak zaslijepi, a onda ugleda neku tamnu spodobu, koja je zapucala na njega. Tom osjeti kako mu je metak prozujao kraj sljepoočice. Nagonski se bacio na tlo i pri tome mu je puška odletjela u stranu.

Bandit je pucao nevjerovatno brzo. Meci su praskajući pogađali drveni zid kolibe. Jedan metak okrzne Onyxovu dlaku, pas skoči i nestane iza ugla kolibe.

Tom još nije stigao izvaditi revolver iz korica kadli mu se bandit približi na gotovo nekoliko koraka, zastane i iznova podigne pušku. Bandit se nasmije, shvativši svoju nadmoć; želio ju je dobro iskoristiti. No, prevario se. Sivac Strong zaništi, sagne glavu i jurne na bandita. Ovaj se prekasno pokušao izmaknuti u stranu. Spustivši glavu konj ga udari njome u rame i sruši. Prije nego što je dodirnuo pjeskovito tlo, pogodi ga kopito u sljepoočicu. Nije dospio ni kriknuti.

XIII

Bila je noć kad je Tom Kelly ugledao gradić Sierra Blancu. Poput sjena razaznao je bijele zidove kuća.

Sjedio je pogrbljeno u sedlu i činilo se da spava, no bio je posve budan držeći otkočenu pušku.

Nešto se pomakne pokraj prve kuće. Kelly zauzda konja i spusti se iz sedla.

— Onyxu, ovamo! — tiho dovikne psu.

Vučjak se nečujno primakne Tomu. Ovaj ga pogladi po glavi.

— Napadni ih straga! Nanjuši ih, Onyxu! Hajde, kreni! — reče Tom i usmjeri psa.

Lukava životinja odmah je shvatila i nestala u tamnoj noći koja će zacijelo još jedan sat obavijati kuće Sierra

Blance. To bi mu moralo biti dovoljno.

Tom je mislio na to kako je vođa bandita u međuvremenu sigurno već saznao da je njegova družina pala na samo tri člana.

Odjednom neki muškarac krikne i odvoji se od ugla kuće.

— Vuk! — zaviče netko.

Meci su zazviždali gradicom i stali se razbijati o kuće. Pucali su i na Toma. On je uzvraćao. Spazio je kako se neka spodoba vuče uza zid najbliže kuće. Drugu je napao i srušio Onyx. Bandit se pokušao obraniti, no vučjak ga ugrize za ruku, a odmah potom zgrabi ga za grlo.

Treći bandit potrči iz grada.

Uto s drugog kraja grada odjekne pucanj.

Tom se baci u sedlo i pojuiri prema mjestu odakle se čuo pucanj. Opazio je vučjaka i dva leša, a sekundu poslije toga razabra i trećeg bandita koji se polako rušio uza zid kuće na tlo.

Nikoga drugoga nije vidio.

— Ovdje je Tom Kelly! — poviče teksaški rendžer. — Tko je to pucao?

Odgovora nije bilo.

Bandit se hropćući sruši na zemlju.

Tom brzo skoči s konja, potrči, baci se na koljena i

prodrma bandita kome su pjena i krv navirali na usta.

— Tko je šef? — zapita.

Ranjenik je hroptao, usne su mu se tresle i činilo se kao da želi govoriti. No uspio je jedino zastenjeti.

— Samo ime! — poviče Tom.

Bandit pokuša ponovno, no već je počeo prevrtati očima.

Tom ga je drmao želeći ga održati pri svijesti.

— Ime! — vikao je.

Banditove usnice opet se trgnuše, ali nije rekao ništa. I dalje je prevrtao očima. Koliko ga je god Tom drmao, ništa nije koristilo. Bandit mu je umro na rukama, a nije rekao ime čovjeka koji mu je naređivao da, odjeven poput Meksikanca, napada gradove duž granice i koji ga je zacijelo i ubio kako bi bio siguran da ga neće odati.

Tom Kelly razočarano ispusti čovjeka. Uništio je cijelu razbojničku družinu, a nije doznao tko je vođa.

Podigavši glavu, ugleda u uskoj uličici grupu ljudi koja se neprestano povećavala. Muškarci su krajeve dugačkih noćnih košulja zatak-nuli u hlače. Svaki od njih imao je u rukama pušku, neki veoma suvremene, a drugi stare kremenjače iz kojih tko zna kako dugo nije ispaljen hitac. Svi su bili tu: vla-

snik trgovine, pogrebnik, stari general, brijač i vlasnik saluna. Čak je i Pearl bila prisutna, zaogrnutu dugačkom i širokom noćnom košuljom i potpuno blijeda.

Tom se uspravi, pride muškarcima, zatraži da mu pokažu puške i on svaku pomi-riše.

Iz ovih pušaka nije ispaljen metak. Ako je, međutim, ovdje prisutan čovjek koji je ubio bandita, tada je bio veoma oprezan i zamijenio pušku. Tom pogleda vučjaka. Bilo je uzalud slijediti tragove.

— Nećete li nam objasniti što sve to treba da znači? — upita brijač.

— Hoću... Svakako.

XIV

— To je lukav momak, taj koji je svime time rukovodio — promrmlja ozlijeđeni šerifov zamjenik koji se uspravo oslonjen na lakat.

— Znamo jedino da ga moramo potražiti ovdje u gradu — odvratila Tom.

— Među onima koji su ovdje manje od dvije godine! — doda ljutito brijač.

Tom se zagleda u čovjeka koji je stajao iza svjetiljke u šerifovom uredu. Brijač i ozlijeđeni šerifov zamjenik bijahu jedine osobe u uredu. Kroz prozor je dopiralo svitanje što je najavljivalo novi dan.

– Ne – kratko će Tom.
– Što? – zagunda brijač.
– Ne mora bezuvjetno biti netko tko nije ovdje dvije godine. To je bila samo moja pretpostavka.

– Dakle, svatko dolazi u obzir?

– Gotovo svatko.

– Tko ne? – zapita šerifov zamjenik.

– Vi.

– Ja?

– Da, vi, šerife! Vođa bandita htio je danas doći u skrovište, htio mi se pokazati i zacijelo prisustvovati mojem smaknuću. Kako biste vi izašli napolje? S krevetom možda?

Šerifov zamjenik ispruži se na drvenom ležaju.

– To je jedan razlog – ja-vi se brijač. – No što da radimo sada?

– Bit će najbolje da sakupite nekoliko građana i objasnite im kako je u interesu svakog čovjeka ovdje i uopće svakoga duž Rio Grande-a da pretražimo sve kuće u gradu.

– Pretražiti sve kuće? – brijač se zagleda u Toma. – To ne mislite ozbiljno, zar ne?

– Mislim. To je jedina prilika. Budući da sav novac nije bio u skrovištu, može biti jedino ovdje.

– Tome, što ti kažeš na to? – promrmlja brijač.

– Glupa stvar! U prvom redu, što ako ne nađemo novac? Svatko ipak zna sakriti sve pred susjedom, do vraga!

– I ja to mislim. Izbijte sebi to iz glave, Kelly. Ništa od toga!

– Ovisi o vama hoćemo li pronaći vođu bandita ili ne – otpovrne Tom. – Još imamo priliku! Ali sa svakom minutom ona se smanjuje!

Brijač zagunda:

– Meni osobno je posve svejedno. No ostali neće baš biti oduševljeni kad to čuju!

– Razmislite! – reče Tom, zaobide brijača i napusti šerifov ured.

Ljudi su se bili razišli po kućama. U svitanju Tom ugleda ispred poštanske stanice četiri konja upregnuta u tešku kočiju.

Brijač izađe na trijem ispred šerifovog ureda i ispali u zrak nekoliko metaka.

Vrata kuća odmah se otvore.

– Svi me dobro poslušajte! – zaviče brijač. – Treba nešto veoma važno da se dogovorimo i za pet minuta svi ćemo se naći u salunu! Dođite svi!

Tom se nasloni na zid.

– Tako, sada ćemo vidjeti – reče brijač i gurne revolver za pojas od hlača.

– Nastojte da ljudi pristanu na ovo. I sve ih čvrsto držite u salunu.

– Zašto sada to?
– Zato da nitko ne otrči kući i ne pokuša sakriti novac. Ja ću promatrati ulicu iz šerifovog ureda. Možda netko pokuša. Recite ljudima da ostanu u salunu.

Umirovljeni general dođe od svoje bijele kuće. U međuvremenu se posve obukao. Prišavši bliže, zapita:

– Što je opet, gospodine Barne?

– Odmah ćete saznati, generale. Naći ćemo se u salunu.

Ostarijeli general oštro se nasmiješi.

– Tajni plan, zar ne? Dobru strategiju valja izabrati, Barne. Bili biste sjajan zapovjednik puka kod mene. Ipak od toga ništa.

General Bancroft pozdravi vojnički skupivši pete. Oštro se okrene i pođe prema salunu.

– Zar vi nećete s nama?
– upita brijač Toma.
– Ne – odvrati ovaj kratko.

XV

Tom ugasi svjetiljku i stavi je na pisaći stol. Vani je već postajalo svjetlije.

Šerifov zamjenik još jednom se osloni o lakat.

– Trebalo bi da imam nešto više vremena, Kelly. Za tjedan ili dva zacijelo bismo točno znali je li vođa bandi-

ta netko od muškaraca koji su u posljednje dvije godine došli u Sierra Blancu!

– Uistinu nevjerojatno!

Tom nije vidio nikoga da je izašao iz saluna.

Negdje u gradu čuo se pucanj biča. Konji su frktali, gradom su odzvanjali topot kopita i kotrljanje kotača.

– Krenula je kočija za El Paso – napomene ranjeni šerifov zamjenik.

– Kako dugo vozi? – zanimao se Tom.

– Bude li sve u redu, danas poslije podne bit će u El Pasu. U njoj su i pisma što sam ih napisao o napadu u svom gradu.

Tom kimne, ali salun nije ispuštao iz vida.

Topot kopita i štopot kotača uskoro se izgubiše. Samo se još jednom čuo oštar pucanj biča.

– Još uvijek nitko ne dolazi? – procijedi šerifov zamjenik.

Tom odmahne glavom.

– Onda nitko neće ni pokušati – reče Webb. – Vi ste uistinu posve sigurni da vođa razbojničke družine živi ovdje?

– U to više nema sumnje – objasni Tom.

– Zašto još jednom ne pustite svog vučjaka da otkrije tragove?

– Zato što sam zaključio da bih time čovjeka u najboljem slučaju upozorio, ali ne i otkrio.

– Što to sada opet znači?
– Onyx bi se zbunio kad bi naišao na desetak izmiješanih tragova, to je jasno. To se događa svakom dobrom psu i on se tada muči. Možda bi usprkos tome pronašao tragove. No možda bi pri tome slijedio i pogrešan trag. Razumijete li? Ako bismo čovjeka tražili na taj način, samo bismo ga upozorili, ali ne i našli dokaz.
– No možda biste u njegovoj kući pronašli ono što tražite! – odgovori šerifov zamjenik.

– Kad bih smio pretražiti kuće, dakako da bih pokušao, šerife. No, vi dobro znate da ja to jednostavno ne smijem. Dakle, samo bih ga upozorio. Pogledat ću sada malo što se događa prijeko u salunu, budući da se veoma oduljilo.

– Dobru zabavu želim!
Izišavši iz šerifovog ureda, Tom se ogleda po opustjelom gradiću. S obzora na istoku javljalo se jutarnje rumenilo. Hladnoća noći se gubila i još prije izlaska sunca toplina je zapljuskivala predjel. Tom je ostavio Onyxa kod sivca u staji za iznajmljivanje. Prešavši ulicu, Tom zakorači na nogostup ispred saluna, gurne leptirasta vrata i uđe.

Razgovor odmah utihne. Svi prisutni pogledaše u došljaka.

– Predlažem da glasamo – objasni umirovljeni general, kada ni Tom nije rekao ništa. – Ja sam za to da pretražimo kuće kako bismo razjasnili neke stvari. Sve se mora objasniti, ljudi! Moramo znati postoji li među nama pokvarenjak! Tko je za to?

Bancroft podigne ruku i time potakne i ostale da slijede njegov primjer. Uistinu gotovo svi podigoše ruku.

– Utvrđujem, velika većina – reče general. – Započnimo, kako bismo što prije završili. Pođimo najprije do moje kuće!

Tom povuče briača u stranu.

– Jesu li svi muškarci prisutni?

– Svi. Čak i Meksikanac iz staje za iznajmljivanje. Zna li koliko će dugo to trajati dok sve pretražimo?

– To nije važno – reče Tom, okrene se i izide iz saluna.

Pošao je u staju za iznajmljivanje i neko se vrijeme bavio Strongom i Onyxom. Potom s vučjakom napusti staju i pođe do Bancroftove kuće. Imao je osjećaj da ponetko sve okreće naglavačke kako mu ništa ne bi promaklo.

Kod sljedeće kuće počeo se dosađivati i već se počeo plašiti da njegov plan neće

donijeti rezultate. Naime, u međuvremenu su svi već znali što se traži, pa su žene i djeca zacijelo mogli plijen sakriti, ako se nalazio u gradu. A možda je čak bilo prikladnih skrovišta u kućama, te ih ne bi mogle otkriti ni najtemeljitije pretrage.

Tom Kelly se naslonio na stup i promatrao svjetinu. Osjećao je glad i žed te htio pozvati vlasnika saluna koji je bio među ljudima. No odustao je, polagano se odvikao do saluna i ušao unutra, praćen vučjakom.

Ljudi su već otišli, ali su toliko pušili da je salun bio još pun dima. Nikoga više nije bilo u njemu.

— Pearl! — zovne Tom.

Zabavljačica se nije pokazivala.

Tom zaviri u kuhinju i ponovno je zovne. Potom se popne stepenicama i stane pred vrata Pearline sobe.

Naglo ih otvori i ona udare u zid.

Soba bijaše prazna. Crni šešir s velom ležao je na podu, pokrivač bijaše skliznuo s kreveta, a tu su bile još i jedna blůza i jedna cipela. Ormar je bio otvoren i prazan. Sve je ukazivalo na iznenadan odlazak.

— Pearl? — poviče Tom još jednom.

Pretražio je sve sobe, ali ženu nije našao. Napusti salun i na ulici je zovne.

Onyx bijaše tako razdražen od uzbuđenja da je skakao.

Ljudi su prilazili salunu.

— Pearl nije tu — napomene Tom. — Hej, Alamo, pogledajte je li u staji nedostaje koji konj! Holme, je li Pearl možda otputovala poštanskom kočijom?

— To ne znam, bio sam u salunu! — odvrati poštanski službenik.

— Gdje li je onda? — začudi se brijač.

— Zapravo više ne znam što bih rekao — zamišljeno će Kelly. — No sve je, daka-ko, moguće. Ako je djevojka kočijom napustila grad, to se na neki način može utvrditi, gospodine Holme?

Poštanski službenik slegne ramenima.

— Možda, ako je vozač ostavio novac za voznu kartu na mom stolu ili napisao neku poruku. No ja ne znam je li to učinio.

— Onda pogledajmo!

Tom Kelly, poštanski službenik, brijač i Onyx potrčase ulicom i uđoše u poštanski ured.

Na pisaćem stolu iza pregrade ležalo je nekoliko srebrnih novčića i neka cedulja.

Onyx se jednim skokom nade na ogradu kad se poštanski službenik provukao ispod nje.

– Natrag, Onyxe! – naredi Tom.

Vučjak zareži i skoči dolje.

Pročitavši cedulju što je ležala na pisaćem stolu, poštanski službenik se okrene ostalima.

– Da, gospodine Kelly! Kako ste samo došli na to? Pearl Fair je otputovala kočijom, a vozač ovdje piše kako djevojka nije htjela da vam to saopći, željela ga je podmititi, no on nikada u svom životu nije to činio.

– Prokletstvo, da vozač nije bio tako savjestan, možda bismo tek navečer opazili da je nema – promrsi brijač. – Ona je vođa bandita, Kelly!

– Čini se da je gotovo tako – otpovrne Tom. – A to ipak ne mogu zamisliti.

– Kako to?

– Zbog Briana Pollocka. Taj je u skrovištu vodio glavnu riječ, Barne. Zar da on sluša jednu ženu? To ni uz najbolju volju ne mogu zamisliti.

– U nekim ženama čovjek se može prevariti – javi se poštanski službenik.

– Tako je! – složi se Barn. – Sve je jasno! Ona se potajno umiješala u posao. Mi smo govorili jedino o muškarcima.

– Koliko je prošlo od polaska kočije? – zapita Tom.

Poštanski službenik pogleda na svoj sat.

– Otprilike jedan sat. Uzmete li dva brza konja, mogli biste kočiju sustići za tri sata. To će biti još prije prve stanice za izmjenu konja. Djevojka zasigurno još sjedi u kočiji!

– Dobro! – napomene Tom i istrči.

– Pod takim uvjetima valja krenuti što prije – reče brijač. – Slučaj je jasan!

Tom Kelly mahne rukom vlasniku staje Meksikancu, htjede u staju, no iznenada zastade pred njom.

– Što je, gospodine? – začudi se Pablo Alamo.

– Potreban mi je još jedan konj. Brza životinja, osedlana, tako da mogu s jednog konja na drugoga, a da se ne moram zaustavljati.

– Što se dogodilo?

– Brijač će vam sve objasniti. I još nešto: nikome ne dajem konja. Neka nitko ne napušta grad!

– Kako vi kažete, gospodine.

Tom napusti staju.

Na ulici ispred dvorišta staje za iznajmljivanje skupila se gomila ljudi.

– Gospodine Barn će vam sve objasniti – poviče Tom.

– Pearl Fair je poštanskom kočijom napustila grad i otputovala za El Paso.

Potrčao je stepenicama uz stražnji zid. Pearlinu sobu našao je onakvom kakva je bila maloprije. Izvuče halje-

tak ispod kreveta i gurne ga u svoju košulju.

— Uhvatit ćemo te, Pearl — promrsi Tom. Poslije deset minuta teksaški rendžer uzjaše svog sivca i s još jednim konjem na uzici napusti grad. Vučjak je trčao iza jahača.

Ljudi su gledali za njim. Ispred poštanske stanice brijač je objašnjavao što se zapravo naslućivalo.

Umirovljeni general polako se odzvukao do staje za iznajmljivanje ispred koje je bio naslonjen Meksikanac.

— Moram malo razgibati svoga konja — procijedi bivši general.

— To danas neće biti moguće, gospodine generale.

— Zašto? — začudi se umirovljeni general i skupi obrve.

— Teksaški randžer je zabranio da itko napušta grad.

— Zabranio je?

— Da, generale.

— Dobra strategija, mora se priznati!

Bancroft se okrene i napusti dvorište. Pošao je prema svojoj kući, no uskoro zatim skrene do sjenika iza povisoke živice. Brzo se ogleda naokolo.

Grad je počivao obasjan toplim sunčevim zrakama, a zidovi kuća su svjetlucali.

Iznad kuća visjela je prašina poput zvona svijetlosmeđe boje.

Bancroft se prigušeno nasmije, okrene se i zagleda u konje trojice mrtvih bandita koji su posljednji došli u grad i u međuvremenu već bili zaboravljeni. Ni na konje nitko više nije mislio, čak ni Tom Kelly.

XVI

Brzim galopom teksaški rendžer je jurio prema sjeverozapadu. Svakih dvadeset minuta prelazio je s jednog konja na drugog. Poslije dva sata ridan više nije mogao dalje. Tom ispusti uzde i konj odmah zaostane.

Vučjak je nešto zaostao i načinio luk oko konja iz Sierra Blance.

Strong je hrabro podnosio napore, popeo se na brežuljak i pojurio niz njega, neprestano slijedeći cestu.

S narednog brežuljka Tom ugleda u zraku prašinu, a daleko na sjeverozapadu i kočiju.

— Hajde, Strong! — dobači rendžer konju.

Sivac je dahtao i još jednom upro sve snage. Iz gubice mu je štrcala pjena.

Kelly dohvati pušku i opali u zrak.

Prasak je odjeknuo krajolikom brežuljaka ogoljelih stijena i oskudnog raslinja.

Kočija je vozila dalje.

Na sljedećem brežuljku Tom zaustavi konja, iznova

opali u zrak i počne mahati puškom.

Tada se kočija zaustavi.

Tom je i dalje mahao puškom, na košulju prikopčava značku teksaškog rendžera i okrenuo se tako da su mu sunčeve zrake padale na nju. Dok se spuštao niz obronak, opazio je da kočija i dalje stoji.

Poslije četvrt sata dostigao ju je. Vozač je sjedio na svom sjedalu. Prepoznavši rendžera, odložio je pušku.

– Čemu tolika žurba, Kelly?

Tom zaviri u kočiju i ustanovi da je prazna.

– Mislim da je Pearl Fair krenula s vama? – zapita duboko razočaran.

– Da, točno je.

– I gdje je sada?

– Ona je sišla.

Tom se bez riječi zagleda u vozača.

– Sišla?

– Da.

– Kada?

– Otprilike pola sata nakon što smo krenuli iz Sierra Blance. Rekla mi je da zaustavim jer mora izaći. Naočelo je raslo veliko grmlje. Ja sam zaustavio. To se događa. Htjela je još i svoju torbu. Stvar bijaše prokleta čudna, mogu vam reći, Kelly! Onda je rekla kako ja mogu nastaviti putovanje, dok se ona predomislila, želi se vratiti u Sierra Blancu.

– S teškom torbom?

– I ja sam je to pitao, Kelly. No odgovorila mi je da ne moram brinuti njezine brige. Razumijete li vi to?

– Na kraju se slaže ono što sam mislio već na početku.

– Što ste mislili?

– Da Pearl nije slučajno došla ovamo i da ima ortaka. I to onoga kojega tada nije izdala i koji se sada za to morao odužiti. Možda on to čak rado čini.

– Ne razumijem, Kelly – nakrivi vozač glavu.

Tom se zagleda u konje upregnute u kočiju i istog trenutka prisjeti se ubijenih bandita i njihovih konja koje više nije bio vidio.

– E, dovraga! – reče.

– Što?

– Ah, ništa više! Nastavite vožnju. Stvar je time za vas okončana.

Tom okrene sivca i lupne ga po vratu.

– Žao mi je, Strong, ali moramo dalje. To sve ništa ne vrijedi. Onyxu, možeš li još?

Vučjak zareži, a kad je sivac zagalopirao cestom ponovo u smjeru Sierra Blance, neumorno ga je slijedio.

– Pa sad budi pametan!

– promrmlja vozač i zapucketa bičem. Kočija krene, iznova ostavljajući za sobom oblake prašine.

Tom je veoma lako pronašao mjesto gdje se kočija bi-

la zaustavila. Svježi tragovi kopita prelazili su cestu. Nekoliko razmaknutih grmova nalazilo se pred rendžerom.

Izvukavši Pearlin haljetak ispod košulje, Tom sjaše i haljetak pruži vučjaku.

— Traži! — naredi mu.

Onyx onjuši haljetak, potrči kroz grmlje, pojavi se tu i tamo, a onda nastavi slijediti tragove što su potjecali od više konja.

— Tako nam treba!

Tom se baci u sedlo i krene za vučjakom. Tragovi su vodili ravnim smjerom prema jugu i onda u neki potok. Na drugoj obali nije bilo otisaka stopala.

Vučjak se zbunjeno ogleđa za sobom.

— Moramo je pronaći, Onyx! — obrati se Tom psu.

— Ti moraš pronaći tragove, čuješ li! Jasno je da će ona pokušati svašta, kako bi ih zamela. No ti ih moraš naći!

Vučjak potrči obalom potoka pretražujući je. Tom je jahao posred uskog korita potoka, promatrajući oko sebe, u prvom redu grmlje uz obalu.

— Moramo je pronaći — ponovi opet kad se vučjak iznova zagledao u njega. — Ne smije nam uteći!

Nakon nekog vremena Tom je ostavio konja u gustom grmlju i nečujno se stao približavati jednom

mjestu. Onyx ga je pratio poput sjene.

Na obali Rio Grandea stajala su tri osedlana konja na koja više nije mislio kad je napustio Sierra Blancu i slijedio poštansku kočiju. Četiri su puta izgubili tragove tih konja, no ni jednom nisu bili dovoljno dobro zameteni.

Već se smračivalo. Večernje crvenilo još se žarilo na zapadu, no brzo je ostajalo sve tamnije.

Tom Kelly stane i puškom razmakne posljednje grane što su mu smetale.

Na obali Rio Grandea čučao je tobožnji general ispićući sivu boju svoje dugačke kose. U vodi je siva boja nestajala.

Pearl je sjedila na kamenu na obali i tiho se smijala.

— To te uistinu činilo dvadeset godina starijim, Reno. Pošteno govoreći, kad sam stigla u Sierra Blancu, zaista te nisam odmah prepoznala.

Covjek se uspravi i okrene. Tobožnji general sada je uistinu izgledao mnogo mlađi.

— Jedno, međutim, nikada nisam shvatila — reče Pearl.

— Što?

Muškarac kojega je Pearl nazvala Reno cijedio je vodu iz svoje crne kose.

— Kako su ti mogli povjerovati da si zbilja general. Je

li ikada postojao general Bancroft?

— Dakako! Bio je veoma poznati general i danas još živi.

— Još je živ?

— Da. Što si ti mislila? Umirovljen je i povučeno živi u državi Ohio. Slučajno sam to pročitao u novinama, onda kada sam uspio promijeniti mjesto boravka, jer me nisi izdala.

— Što bih imala od toga, Reno?

— Imaš pravo! Pročitao sam, dakle, o nekadašnjem slavnom generalu i odlučio uzeti njegovo ime. I njegova slika je objavljena u novinama. Čak sam pomalo sličio na njega. Uz to, nitko ga ovdje ne poznaje. On se u građanskom ratu borio u Alabami i poslije u Montani. Ovdje u Teksasu nikada nije bio.

— No morao si uvijek iznova bojiti kosu. Imaš li sa sobom toliko boje?

— Dakako da nemam — reče čovjek od pedesetak godina i nasmije se. — To sam prepustio Barnu.

— Briaču? — začudi se djevojka. — I to mu nije bilo neobično?

— Ni najmanje, Pearl. Šapnuo sam mu kako u kosi imam još nekoliko crnih vlasi što mi smetaju, a o kojima nitko ne treba da zna. Bio je

neobično ponosan na to da dijeli osobnu tajnu s jednim generalom. Glupan!

Pearl se veselo nasmije.

Muškarac izvuče iz džepa češalj i počne se češljati.

— Da nije došlo ono proketo njuškalo, pokupili bismo sve novce duž granice. Stvar je bila tako jednostavna i ujedno vrlo djelotvorna. Nitko drugi osim Kellyja ne bi došao na pomisao da tražga za bilo kim osim za Meksikancima!

Pearl Fair ustane.

— Moramo dalje! — kratko će.

— Temeljito smo ga prevarili.

— Čak i da jesmo, Kellyja se ne može samo tako navesti na pogrešan put. On je odjahao u Banderu, no vratit će se. Taj se ne predaje, ti to znaš, Reno!

— Mi smo zameli naše tragove i ponovno ćemo ih zamesti ovdje u rijeci. Nikada ih više neće naći.

Tom Kelly još jače razmakne u stranu grane te iskorači iz grmlja. Onyx ga je pratio u stopu.

Pearl ga je prva opazila i kriknula.

Bandit se okrene, smjesta shvati u kakvom je položaju i posegne za revolverom.

Pearl je još uvijek vikala, a onda se ugrize za ruku.

Prije nego što je bandit sti-

gao izvući revolver iz korica, Tom opali iz puške.

Bandit se propne i zatetura, no još je izvlačio košt.

Tom ponovno opali, zatim još jednom.

Ranjenik je teturao. Voda mu je uskoro doprla do koljena, a struja mu udarala u noge. Više nije mogao podići oružje. Krv mu je natopila košulju, a crna kosa zalijepila za lice. Onda se odjednom sruši, voda pljusne na sve strane, a riječna struja zahvati njegovo tijelo i ponese ga sa sobom. S licem u vodi, raširenih ruku i nogu, bandit je plovio niz Rio Grande.

Tom Kelly ga je pobijedio posve jednostavno, previše jednostavno, činilo mu se. No tada mu postane jasno da to i nije bila velika muka. Trebao ga je samo prepoznati i onda pronaći.

Rendžer se okrene ženi.

Pearl je sjedila na kameanu, smirivši se. Suze su joj tekle niz lice. Onyx sjedne pred nju, nakrivi glavu i zagleda u njeno lice.

— No, Pearl, krenut ćemo, prije nego što nas uhvati noć, zar ne? — skoro sažaljivo reče Tom.

Žena podigne glavu. Na njezinom su licu poput srebrnih niti svjetlucali tragovi suza.

Tom podigne torbu što je ležala kraj žene.

— Bogme, dobro, teška, zar ne? Takva torba puna novca velika je stvar.

— Kamo ćeš sa mnom, Kelly? — zapita žena.

— Sucu Beanu u Langtryju. To je put što ti predstoji. A onda zacijelo slijedi Huntsville. Ali to je za tebe već utabana staza. Treba li da ti još nešto kažem?

Ona ga samo pogleda.

— Možda si tada ipak trebala reći da je jedan pobjegao, Pearl.

— Zašto?

— Možda bi, prvo, dobila manju kaznu jer sudac cijeni suradnju. No što je još važnije, ne bi ponovila istu pogrešku.

— Zašto su poslali baš tebe?! — procijedi Pearl puna mržnje. — Svakoga drugoga lako bismo prevarili.

U PRIPREMI:

Frank Saboth

METAK ZA PRIJATELJA



Cijena pretplate za godinu dana iznosi 18.720 d, a za šest mjeseci 9.360. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO) Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso« izdanje OOUR-a IRO)

Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor stranica 400.000 d, c/b stranica 250.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza na promet, mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973 od 26. XI 1983. Rukopisi se ne vraćaju.

Levi's

Novo!!! Košulje Levi's u
robnim kućama i
prodavaonicama Varteksa,
Standard konfekcije i
Atekso.

**KVALITETA JE
UVIJEK U MODI**

OTKRIJTE
SEBE
U
ODJEĆI
LEVI'S

